Ушбу сонда:
2 Долзарб мавзу ҚИШ ЭШИК ҚОҚМОҚДА
3 БИЗДАН СЎРАГАН ЭДИНГИЗ
4 Туризм САЙЁҲЛАР КЕЛАДИ ЕТТИ ИҚЛИМДАН...

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYSHMALARI FEDERATSIYASI / FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 5 ноябр, чоршанба № 172 (1597)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Бозор муносабатларини ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон иқтисодиётининг негизини хилма-хил шакллардаги мулк ташкил этади. Давлат истеъмолчиларнинг ҳуқуқи устунлигини ҳисобга олиб, иқтисодий фаолият, тадбиркорлик ва меҳнат қилиш эркинлигини барча мулк шаклларининг тенг ҳуқуқлилигини ва ҳуқуқий жиҳатдан баб-баравар муҳофаза этилишини кафолатлайди.

Хусусий мулк бошқа мулк шакллари каби дахлсиз ва давлат ҳимоясидадир. Мулкдор фақат қонунда назарда тутилган ҳолларда ва тартибдагина мулкидан маҳрум этилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг XII боб, 53-моддаси.

Касаба уюшма нуфузи

МЕҲНАТКАШ ИНСОН ХИЗМАТИДА

Ўзбекистон Конституцияси жамики дунёвий қадриятлар орасида энг улуғи - Инсон деган фикрни илгари суради ва шу асосда фуқаро - жамият - давлат ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг оқилона ҳуқуқий ечимини топишга интилади.

Конституциямиз - барча қонунлар ҳуқуқий тизимининг ўзагидир. У халқ манфаатларини ифода этади, халқ ҳокимиятчилигини таъминлайди. Унда халқнинг асосий, ҳал қилувчи роли ҳар томонлама, тўлақонли ифодасини топган. Унинг 2-моддасида **«Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади»,** дейилса, 7-моддасида **«Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи»** эканлиги таъкидланган.

Асосий қонунимизда кафолатланган ана шундай юксак ҳуқуқ ва мажбуриятлар Алоқа ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси фаолиятининг асосий йўналишини белгилаб берган. Қонунлар жамият ҳаёти, ривожланиши ва демократик тараққиётнинг негизидир. Шу билан бирга ҳар бир қонун инсон ва жамият ҳаётининг асосий заминини яратиб, давлат ва халқ манфаатларига хизмат қилади. Зеро, меҳнаткаш инсонга хизмат қилиш, моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, унинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш, саломатлиги, оиласи, фарзандлари ҳақида ғамхўрлик кўрсатиш, қулай меҳнат ва дам олиш шароитларини яратиш асосий мақсадимиздир. Негаки, касаба уюшмалари меҳнаткашлар ҳақ-ҳуқуқининг устувор ҳимоячисидир.

Мустақил давлатимизнинг қонунлари ҳам инсонпарварлик ғояси билан йўғрилган. Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат Кодексида ходимларнинг меҳнат жараёнидаги бурчлари баён қилиниши билан бирга уларнинг ҳуқуқлари кафолатланган. Шунингдек, имтиёзларга эга эканлиги, манфаатдорлиги ҳам алоҳида таъкидланган. Бундан ташқари, корхоналарнинг иш хусусияти ҳамда имкониятларини ҳисобга олиб, бу масалалар жамоа шартномаларида ифодаланиши белгилаб қўйилган. Бу эса ўз навбатида меҳнат жамоаларининг ўз-ўзини бошқарувини такомиллаштириш, меҳнат муносабатларига янгича, эркин ёндошувидан далолат беради.

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш соҳасида меҳнат муносабатлари ижтимоий шерикчилик асосида ташкил этилган. Тармоқ касаба уюшмалари Марказий қўмитамиз билан Ўзбекистон Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги ўртасида 2003-2005 йилларга тузилган тармоқ келишувида соҳанинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши, бандлик, иш ҳақи ва меҳнат шароитлари, ходимлар учун ижтимоий кафолатлар белгилаб олинган. Шунингдек, ходимларга янада кенгроқ ва ҳар томонлама имтиёз ҳамда кафолатлар учта акциядорлик компанияси билан тузилган келишувларда ўз аксини топган. Иш берувчи билан тузилаётган жамоа шартномалари эса меҳнаткашлар ҳақ-ҳуқуқларини қонун йўли билан ифодаловчи меъёрий ҳужжат.

Шуни ҳисобга олиб, тармоқ ходимларининг 99,9 фоизи жамоа шартномаларига жалб қилинган.

Тармоқ бўйича бир ходимнинг ўртача ойлик иш ҳақи 51,2 минг сўмга етказилди. Бу ўтган йилга нисбатан 1,25 марта кўпдир. «Ўзбектелеком» акциядорлик компаниясида эса бу кўрсаткич 64,6 минг сўмни ташкил этди.

Жамоа шартномаларида назарда тутилган моддий ёрдамнинг барча турлари амалга оширилди. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида 12,822 нафар ходимга 321,8 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. 702 нафар таъзиядорга 45,1 минг сўмдан, тармоқда узоқ йил ишлаган 22 минг ходимга ҳар ойда 6,3 минг сўмдан устама ҳақ берилди.

Шунингдек, 2 ёшдан 3 ёшгача фарзанди бор 383 нафар аёлга ҳар ойда Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда моддий ёрдам уюштирилди. Бундан ташқари, тармоқда ишлаб, айни кунда кексалик гаштини сураётган 2227 нафар нуронийга 9,3 минг сўмдан, байналмилалчи жангчиларга 48 минг сўмдан меҳр-саховат кўмаги ташкил этилди. Тармоқда фаолият юритаётган ишчи-хизматчиларнинг иш шароитларини яхшилаш ва меҳнат муҳофазаси учун йўналтирилган маблағ ҳам 1,9 баробарга кўпайди. Ўтган йилнинг биринчи ярмида 130 миллион сўм сарфланган бўлса, жорий йилнинг шу даврида 247 миллион сўм сарфланди. «Ўзбекистон почтаси» давлат акциядорлик компанияси ҳар бир почтальон учун марказлашган ҳолда 95 миллион сўмлик махсус пойабзал сотиб олди.

Жамоа шартномаларида қабул қилинган бошқа мажбуриятларнинг ҳам ижроси таъминланмоқда. Соҳада меҳнат қилаётган ҳар бир ходим ҳар ойда маошидан ташқари 18,7 минг сўм қўшимча ҳақ олди. Жамоа шартномалари шартларини бажаришда «Бухоро Телеком», «Навоий Телеком», «Тошкент Телеком», «Ўзбекистон почтаси» Давлат акциядорлик компаниясига қарашли «Наманган почтаси», «Тошкент почтаси», «Халқаро почтамт» акциядорлик жамиятларида ибратли ишлар амалга оширилди. Қонун барчага баробар, шу билан бирга у фуқаролар учун қалқон, адолат посбони. Афсуски, турли баҳонаю сабаблар билан меҳнат қонунлари талабига панжа орасидан қараётган мутасаддилар ҳам учраб туради. Бу иш ҳақи тўловлари бўйича қарздорлик масаласидир. Бу борада тармоқ Марказий қўмитамиз бир қатор ишларни амалга оширганига қарамай, «Самарқанд почтаси», «Сирдарё почтаси», «Сурхондарё почтаси» ва «Қорақалпоқ почтаси» акциядорлик жамиятларида, «Қорақалпоқ Телеком», «Жиззах Телеком», «Сурхондарё Телеком» филиалларида иш ҳақини кечиктириб бериш ҳоллари кузатилмоқда. Аммо бундай муаммолар ечимини топиш «Ўзбекистон почтаси» Давлат акциядорлик компаниясининг «Қашқадарё почтаси», «Сурхондарё почтаси» акциядорлик жамиятларида қийин кечмоқда.

Инсон ҳақсизликка чидай олмайди. Қонуний ҳақ-ҳуқуқини талаб қилиб, биздан ёрдам сўраб келган ҳар бир фуқаро мушкулини осон қилишни шарафли бурчимиз деб биламиз. Муҳим ишга малакали мутахассис ва ҳуқуқшунослар сафарбар этилган. Улар меҳнат қонунлари ва жамоа шартномалари ижросини, ишчи ва ходимларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқларини таъминлайдилар. Шу ўринда ҳаётий мисоллар келтирсам:

«Жиззах почтаси» акциядорлик жамияти Зарбдор туман бўлими бошлиғи Суймахол Нурматова ноҳақ ишдан бўшатилган. У адолат излаб мутасадди идораларга ва судга мурожаат қилган. 1,5 йилдан кўпроқ муддат ичида Жиззах туманлараро ва фуқаролик ишлари бўйича вилоят судларида бу иш бир неча марта кўриб чиқилди ва ниҳоят Олий суднинг ажримига мувофиқ ҳал қилув қарорига асосан вазифасига қайта тикланди. Ушбу низо келиб чиққан кундан бошлаб касаба уюшма ташкилотлари, айниқса, тармоқ ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси қатъий равишда иш берувчидан йўл қўйилган камчиликни тузатиш ва С.Нурматованинг қонуний ҳуқуқларини тиклашни талаб қилди. Ушбу масала бўйича Олий судга мурожаат этилди. Охир-оқибат адолат тантанасига эришилди.

Шунингдек, «Сурхондарё Телеком» филиалининг капитал қурилиш бўлими ҳисобчиси Фарида Комова, «Қашқадарё Телеком» филиали Чироқчи туман боғланмаси электромонтёрлари М.Жумаев ва Н.Бойсариевлар, тўрткўллик Р.Мўминовларнинг шикоятлари касаба уюшмалари аралашуви билан ҳал этилди. Уларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари тикланди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Инсон меҳнати қадрланган жойдагина унумли меҳнат қилиб, тараққиётга муносиб ҳисса қўшади. Тармоқ қўмитамизнинг барча саъй-ҳаракати меҳнаткашлар манфаати ҳимоясига йўналтирилган. Қолаверса, бугун ҳар бир ходим ўзининг Конституцияда эътироф этилган ҳақ-ҳуқуқларини таниб бормоқдалар. Яна уни ҳимоя қиладиган ўнлаб юридик ташкилотлар қаторида касаба уюшмалари ҳам борлигини чуқур ҳис этаётганлари қувончли ҳолдир.

**Тоҳир НАЗАРЖОНОВ,
Ўзбекистон Алоқа ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси раиси**

Бухоро азалдан ўзининг зардўзлиги билан дунёга машҳур. Бу заминда минг-минглаб қўлигул чеварлар истиқомат қилишади. Мукаррам Файзиева ҳам 15 йилдирки зардўзлик санъати билан шуғулланиб келмоқда. Истиқлол туфайли бу қадимий санъат ривожи учун қулай имкониятлар очилгани унга катта руҳ бағишлади. Моҳир зардўз ўзининг кўплаб бежирим кийим-кечаклари билан эл олқишига сазовор бўлди. Айни пайтда бир қанча шогирдларга ҳам зардўзлик сирларини ўргатмоқда.

Суратда: моҳир зардўз М.Файзиева шогирдлари билан.

Ғ.ХИДИРОВ олган суратлар

АҚШ СИЁСАТЧИСИНИНГ УЧРАШУВЛАРИ

Юртимизда меҳмон бўлиб турган АҚШнинг Стратегик ва халқаро тадқиқотлар маркази консултанти, АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик масалалари бўйича собиқ маслаҳатчиси Збигнев Бжезинский 4 ноябр куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси профессор-ўқитувчилари ва тингловчилари билан учрашди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, мазкур академия ректори А.Азизхўжаев Збигнев Бжезинский фаолияти, унинг жаҳон сиёсатшунослик фани олдидаги хизматлари тўғрисида сўзлади.

З.Бжезинский ўз сўзида Ўзбекистоннинг ўзига хос мамлакат эканлигини таъкидлади. У мамлакатимизнинг минтақада тинчлик, барқарорлик ва хавфсизликни сақлашдаги ҳиссасига юксак баҳо берди.

Шу куни меҳмон Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институтига ҳам ташриф буюрди. Учрашувда З.Бжезинскийнинг мамлакатимизга мазкур ташрифи илмий тадқиқотлар соҳасида Ўзбекистон-АҚШ алоқаларини ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди.

Америкалик таниқли сиёсатшунос икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг бугуни ва истиқболига оид долзарб масалалар, турли минтақалардаги сиёсий вазиятлар ҳақида сўзлади, институт ходимларини қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

(ЎзА)

ЖУРНАЛИСТЛАР АМЕРИКАГА БОРАДИ

АҚШнинг «Фридом хаус» -»Озодлик уйи» ташкилотининг Ўзбекистон журналистлари учун тайёрлаган лойиҳалари тақдимоти бўлиб ўтди. Унда марказий нашрларнинг вилоят мухбирлари ва маҳаллий журналистлар иштирок этди.

Тақдимотда журналистларимиз эришаётган ютуқлар алоҳида қайд этилди. Шунинг билан бирга мавзуни тўлақонли, изчил ёритишда муаммолар бор. Кўпчилик журналистларда малака, маҳорат ва ҳуқуқий саводхонлик етишмайди. «Фридом хаус»нинг Бухоро, Самарқанд, Навоий, Наманган вилоятлари журналистлари учун мўлжалланган лойиҳасида фаол иштирок этган журналистлар Америкада икки ой малака ошириб қайтади.

(ЎзА)

САЙЁРАМИЗ САДОСИ

ҲАММА НАРСАДАН ТИНЧЛИК АФЗАЛ

Исроил бош вазири Ариэль Шарон куни кеча Москвага келди. Россиянинг олий мартабали арбоблари билан қилган мулоқотларида айни пайтдаги долзарб масалалар юзасидан фикрлар билдирилди. Хусусан, икки томонлама муносабатларни ривожлантириш, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш, Исроил билан Фаластин мухторияти ўртасидаги сиёсий музокараларни тиклаш, ҳар қандай зўравонликка барҳам бериш каби мавзулар устида сўз юритилди. «Исроил тинчлик тарафдори, бу йўлда у ёнбосишларга тайёрдир», - деди А.Шарон.

Шу орада Исроил мухолифат партиясининг раҳнамоси Шимон Перес 150 минг киши иштирок этган намойишда сўзга чиқиб, мустақил Фаластин давлатини яратиш лозим, деб айтди.

БОЙҚЎНҒИР ЁХУД ПЛИСЕЦК?

Истиқболда коинотга учириладиган фазовий кемалар осмонга қаердан парвоз қилади? Бу саволга Россия мудофаа вазири С.Ивановнинг гапларидан жавоб топиш мумкин. У яқинда шимолий минтақадаги фазовий масканлардан бирида бўлганида коинотга кемалар, ракеталар учиришда Қозоғистоннинг Бойқўнғир космодромидан кўра Плисецк афзалроқ эканлигига шама қилди. Чунки, ундан ҳам тинчлик, ҳарбий мақсадларда фойдаланиш мумкин. Лекин, Бойқўнғирни ҳам ҳисобдан чиқариб ташлаб бўлмайди. Чунки, у Халқаро космик станция билан алоқа боғлашда жуда катта аҳамият касб этмоқда.

ТЕРРОРНИ ЙЎҚОТИШ МАҚСАДИДА

Германия шимолида полициячилар ҳарбий «Зондер команда» билан ҳамкорликда террорчиликка қарши операция ўтказдилар. Гамбург, Киль, Қуйи Саксония шаҳарларида амалга оширилган тинтувлар натижасида жуда кўп миқдорда қурол-яроғлар, нацистлар анжомлари, ташвиқот адабиётлари, тасмаларга ёзилган фашистик куй-қўшиқлар мусодара қилинди. Янги «Combat-18» номли нацист ташкилотининг 7 нафар аъзоси ҳибсга олинди. Қуйи Саксония ерининг ички ишлар вазири Клаус Бусснинг гапларига қараганда, фош этилган гуруҳ юқори даражада ҳарбийлашган ва хавфли экан. Бундай гуруҳларнинг кўпайиб бораётганлиги, айниқса, Дрезден, Мюнхен шаҳарлари аҳолисини дарғазаб қилди.

АГАР У ҚЎЛГА ТУШСА...

Маълумки, Чеченистонда энг хавфли шахслардан бири Шамил Басаевдир. У сўнгги йилларда энг қабиҳ ишлар, террорчиларга раҳбарлик қилиш, хориждан сармоялар келтириш билан шуғулланди. Эндиликда уни тутиш ва зарарсизлантириш учун тинч аҳоли томонидан ҳам саъй-ҳаракатлар кўрсатилмоқда.

Шу маънода куни кеча «Родина» сайлов иттифоқининг олий кенгаши Шамил Басаевни тутиб берган ёхуд унинг қаерда эканлиги тўғрисида хабар берган кишига 15 миллион рубл мукофот пули берилажаклигини эълон қилди. Зотан бу манфур шахс Аслан Масхадов, Руслан Гелаев, Абу ал-Валид каби ўзини «машҳур қасоскор» деб ҳисоблайди.

Жаҳон оммавий ахборот воситалари хабарлари асосида тайёрлванди

Фельетон

ЛОТЕРЕЯ «ЎЙИНИ»

ёхуд ногиронлар маблағига кўз олайтирган ношудлар қисмати

Ногиронларга, кам таъминланган оилаларга, бева-бечораларга меҳр-шафқат йўлида ёрдам кўрсатиш, уларни ижтимоий ҳимояга олиш ҳозирги долзарб масалалардан ҳисобланади. Машҳур беш тамойилдан бири ҳам кучли ижтимоий ҳимоядир. Буни яхши тушунган Республикамиздаги қатор саховатпеша тадбиркорлар лотерея чиқариб, уни аҳоли ўртасида тарқатиб, тушган фойда ҳисобидан ёрдамга муҳтож кишиларга мурувват кўрсатмоқдалар. Бироқ, «ўйинчилар» орасида шундай устасифаранглар ҳам бор эканки, уларнинг олдида ҳеч ким ип ечолмайди. Бундайлар ўз жиғилдонларини ўйлаб, қонунбузилишларга йўл қўйсалар-у, қолганлар тасодифан қармоққа илинган балиқдай, типирчилаб қолаверишса... Қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилда эмас, қирқ кунда ҳам очилади. Нафси ўпқонга айланган олғирлар фаолиятига қонун ҳимоячилари хотима ясадилар.

Ўзбекистон Республикаси «Чернобил» ногиронлар жамияти ҳам ўз аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш, уларнинг моддий аҳволини янада яхшилаш мақсадида бир лаҳзалик «Меҳр ва шафқат» лотереясини чиқарди. Жамиятнинг Наманган вилояти бўлимида ижрочи директор бўлиб ишловчи Аҳмаджон Саломов 2000 йил 1 декабр куни Тошкент шаҳар «Чернобил» ногиронлар жамиятига бориб, ўзи ишлаётган ташкилот номидан ишончнома олиб, 11-сонли юк хати билан ҳар бирининг нархи 250 сўмдан 40 минг дона, жами нархи 10 миллион сўм бўлган бир лаҳзали «Меҳр ва шафқат» лотереяси келтирди. 15 декабр куни эса унинг ўзи Наманган шаҳар «Чернобил» ногиронлар жамияти номига яна 40 минг дона ана шундай лотерея олиб келди. Лотереядан катта фойда кўриш мақсадида уни сақлаш ва тарқатиш билан шахсан ўзи шуғулланди.

Қимматли қоғозни сотиш учун пинҳона ўзига ишончли «мижоз» излади. Ниҳоят, Андижон вилояти Андижон туманида фаолият кўрсатаётган «Кушон» хусусий фирмаси бошлиғи Абдулазиз Зокиров унинг ишончига кирди. Натижада фирма бошлиғи билан сотиб беришлик учун 24 минг дона - жами 6 миллион сўмлик лотереяга ими-жимида ҳужжат расмийлаштирди. Аслида эса «Кушон» фирмасига 4 миллион сўмлик 16 минг дона лотерея берди, 2 миллион сўмлигини ўзида олиб қолиб, хуфёна равишда шахси номаълум кишиларга тарқатди. Ушбу лотерея пулидан 1 миллион 416 минг сўмликни шахсий манфаати учун ўзлаштириб, унинг исини чиқармади.

Ҳаром луқмадан оғзи мойланиб қолган Аҳмаджон Саломов «Кушон» фирмаси томонидан лотереянинг сотилиши ва пулини «Чернобил» ногиронлар жамиятига топширилиши устидан назорат ўрнатмади. Бундан фойдаланган Абдулазиз лотерея сотишдан тушган пулларни ҳе йўқ, бе йўқ, шахсий манфаати учун сарфлаб юраверди.

Фақат суриштирув бошланганида пулнинг ярмига яқинини жамиятга топширди. Оқибатда у жамиятга 1 миллион 959 минг 800 сўм камомад келтирди.

Абдулло Мирханов ҳам Наманган вилоят «Чернобил» ногиронлар жамиятида ижрочи директор бўлиб ишлар эди. Муқаддам судланган Ўзбекистон Республикаси Президентининг Амнистия тўғрисидаги Фармонига асосан жазодан озод қилинган. Лекин бу ғамхўрликдан тегишли хулоса чиқармади. Унинг томонидан ўзи ишлаётган ташкилот номидан ишончнома олиб, 2000 йил 1 декбардаги 11-сонли юк хати билан вилоят жамияти номига Тошкент шаҳар «Чернобил» ногиронлар жамиятидан 40 минг дона - 10 миллион сўмлик, 2000 йил 15 декбардаги 15-сонли шартнома ва 12-сонли юк хати билан яна Наманган шаҳар «Чернобил» ногиронлар жамияти номига 10 миллион сўмлик «Меҳр ва шафқат» лотереяси келтирилади. Ушбу лотереядан 4 минг дона 1 миллион сўмлигини, шунингдек, жойлардан вилоят жамиятига қайтарилган 500 минг сўмлик лотереяни ҳам ўзига олади. Ушбу лотереядан ютуқ чиққанини шаҳар жамиятига топширади. Қолганларини эса соттириб, киссасига уради. У бу қалтис ҳаракати билан Тошкент шаҳар «Чернобил» ногиронлар жамиятига 1 миллион 144 минг 350 сўм миқдорида моддий зарар етказади. Абдулло ҳам жамиятда бажарувчи директор лавозимида ишлаб келгани ҳолда, хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, ўзига ишониб топширилган ўзга мулкни ўзлаштириш ва камомадга йўл қўйиш жиноятини содир этади.

Энди ногиронлар вилоят ва шаҳар жамияти мутасаддиларининг лотереядан келган даромадини талон-тарож қилишни ва ўзлаштирилишини қандай тушунмоқ керак? Бу меҳрга муҳтож бўлган чернобилчиларга хиёнат эмасми? Қани виждон, қани диёнат? Ўнлаб, юзлаб ногиронлар ёрдам сўраб, илтижо қилиб турган бир пайтда уларнинг ҳаққи мутасаддиларнинг томоғидан қандай ўтди экан?

Бошлиқлар ана шундай ноқонуний йўл тутишган экан, бошқалар ҳақида нима ҳам дейиш мумкин?

Шуни таъкидлаш жоизки, вилоят «Чернобил» ногиронлар жамиятидан келтирилаётган лотереяларни тарқатишда тартибга риоя этилмайди. Таниш-билишлар билан лотерея сотиш юзасидан шартномалар тузилади-ю, уларнинг шартларининг бажарилиши устидан эса назорат ўрнатилмайди. Натижада, шартнома тузганлар томонидан лотереяни сотиб, пулини жамиятга топшириш ўрнига уни турли йўллар билан ўзлаштириш каби нопок ҳолатлар юз бермоқда.

Масалан: Андижон вилояти Балиқчи туманидаги «Шерзод» фермер хўжалигининг бошлиғи Исмоил Баҳриддинов 2001 йил 19 майда Наманган вилояти «Чернобил» ногиронлар жамияти билан «Меҳр ва шафқат» лотереясини сотиб бериш юзасидан шартнома тузган. 29 май куни 10-сонли ишонч қоғози ва 1 июндаги 3-сонли ҳисоб-фактура билан вилоят жамиятидан 20 минг дона, ҳар бирининг нархи 250 сўмдан жами 5 миллион сўмлик лотерея қабул қилиб олади. Орадан икки йилдан ортиқ вақт ўтсада, лотерея пулини ҳам, сотилмай қолганларини ҳам жамиятга топширмади: Аксинча, лотерея пулини ўз оиласи манфаати ва шахсий фермер хўжалиги фаолиятини ривожлантиришга сарфлаб юборган. Қинғир иш келтирар ташвиш, деб бежиз айтилмаган.

Жиноят иши судда кўрила бошлаганида у жамиятга 220 минг сўмлик ютуқли чиптани келтириб берди. Аниқроқ қилиб айтганда, нафси ҳаккалак отган бу фермер сотилган лотерея пулини ўзлаштириш йўли билан жамиятга 4 миллион 780 минг сўмлик моддий зарар етказган.

Уйчи туманидаги «Ёшлик-99» фирмаси бошлиғи Абдулло Акромов ҳам вилоят «Чернобил» ногиронлар жамиятидан шартнома билан 10 минг дона 2 миллион 500 минг сўмлик «Меҳр ва шафқат» лотереяси олган экан. У ҳам ногиронлар ҳаққига хиёнат қилган. Оёғи суднинг эшигига келганидагина эси кириб, қилган ишидан пушаймон бўлди. Сотилган ва сотилмай қолган лотерея ҳисобидан 1 миллион 500 минг сўмликка яқинини жамиятга кирим қилди. Қолган 955 минг 150 сўмлик лотерея пулини ўз манфаати йўлида ишлатган.

Андижон тумани ногиронлар жамияти қошидаги «Гавҳар-М» кўп тармоқли ишлаб чиқариш фирмаси бошлиғи вазифасида ишлаган Муҳаммадсодиқ Мирзаев эса вилоят жамиятидан сотиб бериш учун 8 минг дона, 2 миллион сўмлик лотереяни шартнома билан олиб, жуфтакни ростлаб қолди. Бир эмас, икки марта, судланган бу шахсга унинг ўтмишини ўрганмай туриб, катта миқдордаги лотереяни ишониб берилиши ажабланарлидир. У икки йил мобайнида на сотилган лотерея пулини, на сотилмай қолган лотереяни, на ютуқ чиққан чипталарни Наманган вилояти «Чернобил» ногиронлар жамиятига топширган. Аниқроғи, лотереядан тушган ҳамма пулни жиғилдонига урган.

Вилоят «Чернобил» ногиронлар жамиятидаги мутасаддилар лотерея сотишни ташкил этишда қинғир йўлларга киришмаганида, мижозлари билан келишувчиликка йўл қўйишмаганида, эҳтимол юқорида қайд этилган кўнгилсизликлар келиб чиқмаган бўлармиди.

Улар содир этган ғайриқонуний ҳаракатлари учун Жиноят ишлари бўйича Наманган шаҳар судида жавоб бердилар. Жамиятнинг ижрочи директори лавозимида ишловчи Аҳмаджон Саломов, Абдулло Мирханов ва андижонлик Абдулазиз Зокировлар жамиятга етказилган зарарни тўла қоплаганликлари сабабли суд ҳукми билан катта миқдордаги жаримага тортилдилар. Исроил Баҳриддинов ва Муҳаммадсодиқ Мирзаевлар эса турли муддатга озодликдан маҳрум этилдилар. Улардан жамиятга етказилган зарарни тегишли тартибда ундириш ҳукмда кўрсатиб ўтилди.

Вилоят «Чернобил» ногиронлар жамияти мутасаддилари лотерея сотишдан тушган пулларни ёрдамга муҳтож ногиронларга сарфлашлари зарур эди. Аммо назоратнинг сустлигидан фойдаланиб, маблағни «сув» қилганликларини қандай баҳолаш мумкин? Ахир, лотереянинг номи «Меҳр ва шафқат»-ку! Инсофсизлик ҳам шунчалик бўладими?

**Соҳиба АЪЗАМОВА,
«Ишонч» мухбири**

Имконият ва натижа

Билимдон, салоҳиятли ва соғлом авлодни тарбиялаш бугунги куннинг энг долзарб вазифаларидан бири. Зеро, мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат қуриш, эркин фуқаролик жамиятини шакллантириш ва бозор муносабатларини янада такомиллаштиришдек улкан аҳамиятга молик ишлар амалга оширилаётган ҳозирги кунда етук мутахассис кадрлар тайёрлаш муҳим аҳамият касб этади.

ИҚТИДОРЛИ КАДРЛАР

тайёрлаш — бош муддао

Республикамиз олий ўқув юртлари орасида нуфузли ўрин тутадиган Тошкент Молия институтини том маънода Истиқлол фарзанди, дейиш мумкин. Негаки, у мустақилликнинг биринчи йилида Президент Фармонига кўра Тошкент Халқ хўжалиги институтининг молия-кредит ва ҳисоб-иқтисод факультетлари базасида ташкил этилди. Таъкидлаш лозимки, ўтган йиллар институт жамоаси учун юксалиш даври бўлди. «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалиётга муваффақиятли татбиқ этиш мақсадида кенг қамровдаги илмий-ўқув ҳамда маданий-маърифий ишлар амалга оширилди. Ҳозирда бу ерда молия, банк, солиқ, суғурта, қимматли қоғозлар ва фонд биржаси, инвестицион лойиҳаларни молиялаштириш, бухгалтерия ҳисоби, аудит, касбий педагогик тайёргарлик каби таълим йўналишлари бўйича бакалавр ҳамда магистрлар тайёрланмоқда.

Институтда кадрлар тайёрлашнинг узлуксиз тизимини таъминловчи модел ишлаб чиқилиб, йўлга қўйилган. У ўз ичига молия ва солиқ лицейлари, банк коллежи, бакалавиатура, магистратура, малака ошириш институти, аспирантура ҳамда докторантурани қамраб олган. Бундан ташқари, кадрлар тайёрлаш модели замон талаблари ва халқаро андозаларга мос бўлиши учун институтда Молиячи-бизнес мактаби, солиқ ташкилотлари учун кадрлар тайёрлаш маркази, 5 та факультет, 25 та кафедра фаолият кўрсатаяпти.

Талаба ёшларга сабоқ бераётган 389 нафар профессор-ўқитувчилар ўқув-услубий, илмий-тадқиқот ҳамда маънавий-маърифий ишларни самарали олиб боришмоқда. Жумладан, турли бўлим ва кафедраларнинг етакчи профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 6 та бакалаврлик йўналиши ҳамда 34 та магистратура мутахассислиги бўйича давлат таълим стандартларига мос ўқув-услубий дастурлар амалиётга муваффақиятли жорий этилмоқда. Бу борада амалга оширилаётган ишларнинг яна бир эътиборли жиҳати шундаки, таълим жараёнида рейтинг тизими асосида талабалар билимини баҳолашда ёзма иш, тест ва бошқа назорат шаклларидан фойдаланилмоқда. Бунда талабаларнинг билимлилиги, ўқув машғулотлардаги фаоллиги, интизомга риоя қилиши каби жиҳатлар эътиборга олинмоқда. Натижада талабаларнинг фанларни ўзлаштиришида юқори сифат кўрсаткичига эришилмоқда.

Юксак малакали кадрлар тайёрлашнинг асосини ташкил этувчи узлуксиз таълим тизимини янги дарсликлар, ўқув-услубий адабиётлар, маъруза матнлари билан таъминлаш, ҳар бир фан бўйича мукаммал ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Ўтган ўқув йилига тайёргарлик жараёнида фан мажмуаларини янгилаш, айниқса, маъруза матнларининг сифатини яхшилаш борасида ижобий натижаларга эришилди. Чунончи, маъруза матнлари қайта ишланиб, кўпайтирилди, уларнинг электрон версиялари талабалар фойдаланиши учун институт кутубхонасига топширилди. Шу билан бирга «Бухгалтерия ҳисоби, назорат ва аудит», «Молиявий таҳлил», «Умумиқтисодий назария», «Солиқ ва суғурта» сингари бир нечта кафедраларда ўқитиладиган фанлар бўйича қўлланмалар яратилди ҳамда етарли нусхада чоп этилди.

Бугунги кунга келиб, институт кафедралари аъзолари томонидан 170 дан зиёд фан бўйича ўқув дастурлари тайёрланиб, нашр этиш ишлари якунига етказилмоқда. Шунингдек, институт таянч олий ўқув юрти сифатида вилоятлардаги илм масканларининг турдош факультетларига ҳам ўқув дастурлари ва қўлланмаларни ишлаб чиқишда яқиндан амалий кўмак кўрсатиб келмоқда. Кези келганда, институт профессор-ўқитувчилари «таълим - фан - ишлаб чиқариш» мувофиқлигини йўлга қўйишда ҳам саъй-ҳаракат кўрсатишаётганлигини таъкидлаш лозим. Хусусан, «Қимматли қоғозлар ва биржа иши» ва «Банк иши» кафедраларида «сайёр дарслар» ташкил этилаяпти. Шунингдек, катта амалий тажрибага эга бўлган ишлаб чиқариш тизими вакиллари илмий раҳбарликка жалб қилинганки, бу ҳам ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

Бугунги кунни замонавий ахборот технологияларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Вазирлар Маҳкамасининг «Компьютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш мақсадида кўплаб ишлар амалга оширилди. Хусусан, электрон кутубхона яратилиб, маъруза матнлари институт сайтига жойлаштирилди. Айни вақтда маъруза матнларининг такомиллаштирилган вариантлари электрон кутубхонага киритиб бориляпти. Шунингдек, Россия Федерацияси Фанлар академияси ҳамда Тошкент Давлат иқтисодиёт университети олимлари билан ҳамкорликда «Иқтисодиёт назарияси» фани бўйича электрон дарслик яратилди. У ҳам институт сайтига киритилди. Ҳозирда яна бир неча электрон дарсликлар тайёрлаш устида қизғин иш олиб бориляпти.

Институтда маъруза ва амалий машғулотларни ўтказиш учун етарли даражада компьютер синфлари хизмат қилаяпти. Замонавий компьютерлар билан жиҳозланган тест марказида эса талабаларнинг билими рейтинг тизими асосида «ақл машиналари» ёрдамида аниқланмоқда. Шунингдек, барча деканат ва кафедралар компьютер воситалари билан жиҳозланган. Талаба ва профессор-ўқитувчилар халқаро алоқа тизими — Интернет тармоғининг бекиёс имкониятларидан самарали фойдаланишмоқда.

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг иккинчи сифат босқичидаги йўналишлардан бири — илғор педагогик технологияларни ўқув жараёнига жорий этиш тобора чуқурлаштириб борилмоқда. Ўқитувчилар «Янги педагогик технологиялар ва ўқитишнинг интерактив усуллари» мавзусида Ўзбекистон - Германия таълим дастури доирасида ташкил этилган халқаро лойиҳада қатнашдилар. Германия техникавий ҳамкорлик жамияти ташаббуси билан ўтказилган мазкур тадбир икки ойдан ортиқроқ вақт давом этиб, машғулотлар олмониялик йўриқчилар томонидан замонавий педагогик технологиялар асосида олиб борилди. Унда фаол ақлий мушоҳада ва амалий фаолликка асосланган, баҳс-мунозарага бой билим жараёни кузатилди. Шу жумладан, мазкур лойиҳанинг иккинчи босқичига кўра немис мутахассислари кузатувида махсус гуруҳларда семинар-тренинглар ҳам олиб борилди.

Мамлакатимиз олий ўқув даргоҳларида масофавий ўқитиш тизими тобора оммалашиб бормоқда. Бу фикрни мазкур олийгоҳга нисбатан ҳам қўллаш мумкин. Негаки, ушбу муҳим жараёнга «Макроиқтисодиёт», «Статистика», «Банк иши», «Иқтисодиёт назарияси» каби кафедраларнинг профессор-ўқитувчилари жалб этилган. Улар масофавий ўқитиш бўйича халқаро жамғармаларнинг малака ошириш курсларида сабоқ олишаяпти. Шу билан бирга, иқтидорли талабалар жамланган махсус гуруҳлар ташкил қилиниб, улар иштирокида масофадан ўқитиш дарслари ташкил этилаяпти.

Институт ўқитувчиларининг илмий салоҳиятини юксалтириш, тадқиқот ишлари самарадорлигини ошириш, қолаверса, иқтидорли талаба ёшларни қўллаб-қувватлаш юзасидан олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар ҳам беиз кетмаяпти. Республикамиздаги қатор илмий муассасалар билан ҳамкорликда кўплаб дарслик ва монографиялар, мақола ва илмий-оммабоп рисолалар нашр этилмоқда. Қувончлиси, бу илмий-тадқиқот ишларида ёш иқтисодчи олимлар ҳамда талабалар фаол қатнашмоқда. «Ёш иқтисодчилар» клубининг фаолият юритаётганлиги эса иқтидорли талабаларнинг илмий мақолалари республика газета ва журналларида, илмий тўпламларда доимий равишда чоп этиб борилишига имконият яратаяпти. Илм масканида республика ва халқаро миқёсдаги илмий-амалий конференциялар, семинарлар ўтказиш яхши анъанага айланган. Масалан, ўтган йилнинг ўзида ўндан ортиқ мавзуларда ана шундай тадбирлар уюштирилиб, 200 га яқин илмий маърузалар тингланди. Энг муҳими, иқтисодиётнинг ривожланишига доир муҳим ва долзарб масалалар ёш олимлар, аспирант ва докторантлар томонидан муҳокама этиб борилмоқда. Зеро, олийгоҳда иқтидорли талабалар ва ёш олимлар билан ишлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ҳар бир иқтидорли талабага профессор-ўқитувчилардан илмий раҳбарлар бириктирилган. Шунингдек, кафедралар қошида ташкил этилган талабалар илмий жамиятлари самарали фаолият юритмоқда. Албатта, илмий ва педагогик салоҳиятни оширишда ривожланган хорижий давлатларнинг ўқув-илмий муассасалари билан ўрнатилган ҳамкорлик муҳим аҳамият касб этмоқда.

Дарвоқе, ҳозирги кунда институт билан АҚШ, Англия, Франция, Германия, Италия, Жанубий Корея, Малайзия каби мамлакатларнинг турдош олий ўқув юртлари ўртасида ҳамкорлик шартномалари имзоланган. Айниқса, АҚШнинг Техас A&M университети билан мустаҳкам ҳамкорлик риштлари ўрнатилган. Унга кўра, ҳар йили институтнинг тўрт нафар ўқитувчиси АҚШда малака ошириб қайтмоқда. Бу АҚШ таълим департаменти (USAID) ҳомийлигида амалга оширилаяпти.

Профессор-ўқитувчилар ТАСИС, ФУЛБРАЙТ, АЙРЕКС, СОРОС, АКСЕЛС, ДААД каби халқаро дастурлар доирасида амалиёт ва малака ошириш курсларини ўташмоқда. Хорижлик олимлар институт ўқув жараёнига жалб қилинаётир. Масалан, сўнгги икки йил ичида хорижлик ҳамкасблар билан ҳамкорликда ўнлаб дарслик ва қўлланмалар нашр қилинди. Ҳозирги пайтда 50 нафарга яқин талаба чет эл олий ўқув юртларида таҳсил олмоқда.

Қўлга киритилаётган ютуқлар замирида, албатта, моддий манфаатдорлик, инсон омилига бўлган юксак эътибор ётади. Буни тўғри англаб етган институт маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси ўқитувчи ҳамда талабаларнинг ижтимоий ҳимоясига катта аҳамият бермоқда. Мисол учун, жорий йилнинг тўққиз ойи давомида 246 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. 120 нафар ишчи-ходим ва талабалар «Иқтисодчи» дам олиш масканида мириқиб ҳордиқ чиқаришди. «Бўстон», «Турон», «Чимён», «Нов», «Хумсон» санаторийларига эса 6 та йўлланма ажратилди. Шунингдек, кам таъминланган ишчи-ходимларнинг 30 нафар фарзандлари болалар оромгоҳида дам олдирилди. Турли байрамларни кўнгилдагидек нишонлаш учун 1 миллион 973 минг сарфланди.

Спорт кишини нафақат жисмонан соғлом этади, балки инсонийлик, бағрикенглик, мардлик ва матонат каби олижаноб хислатларни шакллантиради. Касаба уюшма қўмитаси томонидан спорт-соғломлаштириш ишларига 650 минг сўм маблағ ажратилди. Жумладан, Митрофонов номидаги сузиш ҳавзасига 15 та йўлланма ажратилди. Бундан ташқари, спорт клуби қошида очилган ўндан зиёд секцияларда талаба ёшлар ўзлари ёқтирган спорт турлари бўйича машғулотларда қатнашмоқда.

Марьям АҲМЕДОВА,
Камол ОЛЛОЁРОВ.

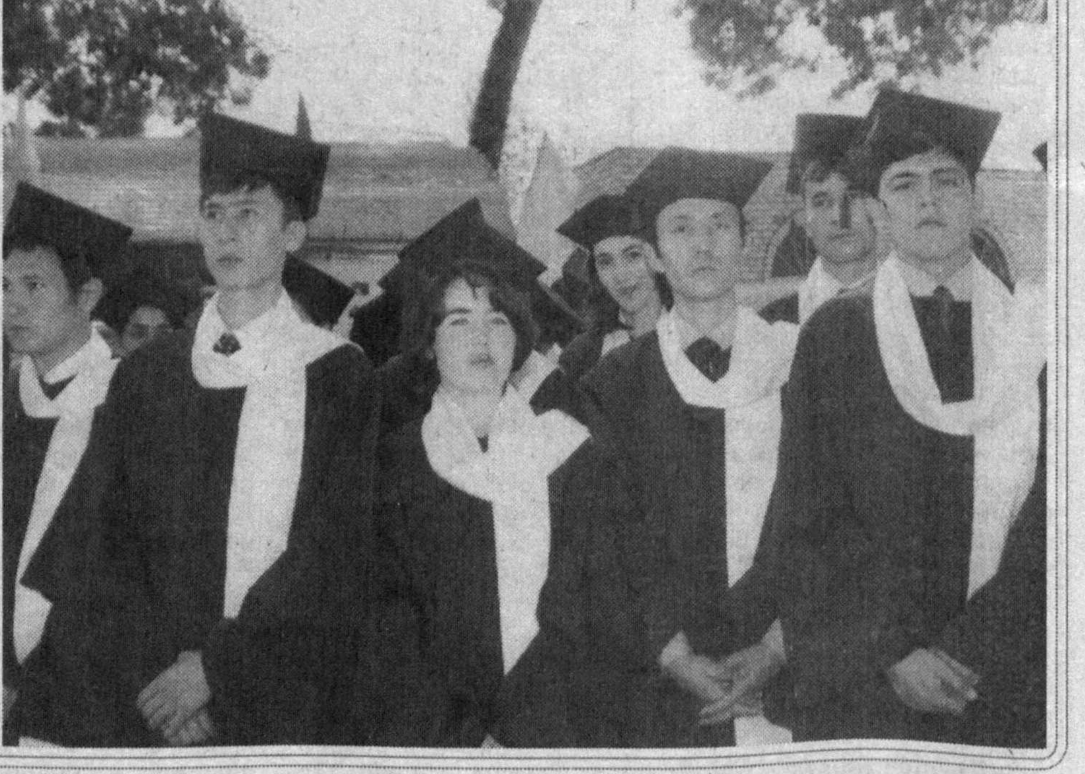

Ибрат

ҚОРАТОҒ КЕНГЛИКЛАРИДА

Неча йиллардан бери бирор соҳада шартномавий режани уддалай олмай келаётган хўжалик бу йил туманда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш шартномавий режасини бажаргани бутун Нарпай тумани аҳлини қувонтирди. Чунки, Қоратоғ этакларидаги бу ерларда экин қилишнинг ўзи бўлмайди. Сув насослар ёрдамида икки марта юқорига кўтариб бериладди. Деҳқонларнинг аксарияти бу ерга бир неча чақирим олисдан – туман маркази ва бошқа қишлоқлардан келиб ишлашади.

– Хўжаликка раҳбарлик масъулияти осон эмас. Мутахассислар билан қолоқликнинг сабабларини таҳлил қилдик, – дейди Туркистон» ширкат хўжалиги раиси Ортиқ Эшқувватов. – Деҳқонларнинг айтганларидан маълум бўлдики, иш шароити эътибордан четда қолган, меҳнатга деярли ҳақ тўланмаган, техникалар яроқсиз бўлган. Вазият оғир эди. Шунда фидойи деҳқонларга суяндик. Ишлар юришиб кетди. Лекин, баҳорнинг серёғин келиши туфайли пахтакорлар анча заҳмат чекди. Чигит 2 марта тўлиқ қайта экилди. Айрим далаларда уч марта бузиб экишга тўғри келди. 22 май куни экиш якунланди.

Меҳнат қилган барака топади, албатта. Ғаллазорлардан 60 центнердан ҳосил кўтарилди. Ишчиларга 300 тонна ғалла тақсимлаб берилди. Меҳнатдан манфаат кўрган одамлар далаларда ғайрат-шижоат кўрсатишди.

– Хўжаликда бу йил амалга оширилган муҳим тадбирлардан бири бу даштда «Деҳқонлар уйи» қурилгани бўлди, – дейди туман АСМ ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси Насиба Шарипова. Қурилиш февралда бошланиб, икки-уч ой ичида кўркам ва шинам, барча қулайликларга эга бўлган бино фойдаланишга топширилди. Шу вақтгача механизаторлар мавсум чоғида чайла-капаларда, ёки бировларнинг уйларида яшаб юришарди. Иш ва дам олиш шароитининг яхшиланиши, меҳнатга барқарор ҳақ тўланиши одамларнинг руҳини кўтарди.

Бундан ташқари, хўжалик аъзоларининг қатнови учун учта автобус хизмат кўрсатадиган бўлди. Имкон топиб, 2 та янги чопиқ трактори келтирилди. Лалмикор ерларнинг 15 гектарига масхар экилди. Бошқа қўшимча даромад манбаалари излаб топилди. Хуллас, сидқидил меҳнат туфайли мўл ҳосил етиштирилди. 770 тонна пахта топширилиб, шартномавий режа уддаланди. Хирмон салмоғини 1000 тоннага етказиш мўлжалланган. Ушбу улкан хирмонни бунёд этишда «СамКочавто» ўзбек-турк қўшма корхонаси, туман марказий шифохонаси, туман халқ таълими бўлими, 51-, 57-, 58-мактаб жамоалари – жами 700 дан ортиқ ҳашарчиларнинг кўмаги катта бўлди.

Келгусида даштдаги қишлоқларни ободонлаштириш, газ ва тоза ичимлик суви билан таъминлаш режалаштирилган. Меҳнат қилган, албатта, қадрланади. Илғор пахтакорларга рангли телевизор, ўнлаб гилам ва бошқа қимматбаҳо совғалар тақдим этилди. Энг муҳими, йил бошида 100 миллион сўмдан зиёд қарзи бор хўжалик йилни 130 миллион сўм даромад билан якунлаши кутилмоқда. Шунинг ўзиёқ катта иқтисодий ўсишга эришилганидан далолатдир.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири

Долзарб мавзу

ҚИШ ЭШИК ҚОҚМОҚДА

Куз оёқлаётган шу кунларда Олтинкўл туман ҳокими ўринбосари Одилжон Абдусатторовнинг иш кабинети эрталабдан «коммуналчилар» – газ ва электр таъминоти, иссиқлик манбаи идораси мутасаддилари билан гавжум. Илгариги буйруқбозлик давридагидек, ҳокимлик қаршисида тик туриб ҳисоб бериш, бошлиқ эса қовоғини уйиб сўроққа тутишдек эскича усуллар энди барҳам топган.

Иқтисодиёт ва ижтимоий соҳа тармоқлари – қозонхоналар, чорва фермалари, мактаб, болалар боғчалари, биринчи галда аҳоли хонадонларининг 2003-2004 йил кузги-қишки мавсумга тайёргарлиги кун тартибидаги асосий масала – Республика Вазирлар Маҳкамасининг ушбу масалалар бўйича қарори ижроси чуқур таҳлил этилганида, шахсий дахлдорлик ҳоким ўринбосаридан тортиб йиғилиш иштирокчилари дилидан ўтаётганлиги жонли мулоқотларда намоён бўлиб турди.

Бу ҳокимликда ижро интизоми қаттиқлигидан, ҳукумат қарори бажарилишига ҳамма бирдек жавобгарлигидан далолат. Чунки қарорда иқтисодиёт ва ижтимоий соҳадаги барча тузилмалар ёзин-қишин бир маромда узлуксиз, юксак унум билан ишлаши талаб этилган. Ҳоким ўринбосари ҳамда соҳа мутасаддиларининг чиқишларидан туманда кузги-қишки мавсумга ҳар йилдагидан пухта ҳозирлик кўрилгани ойдинлашди. Негаки, ўринбосар яқиндагина корхоналар, сутчилик фермалари, мактаб, болалар боғчалари, уй-жой ширкатларини айланиб, қозонхона, иситиш шохобчалари, газ, сув, электр тармоқларини кўздан ўтказганди. Минг марта эшитгандан, бир марта кўрган яхши, деб шуни айтадилар.

Натижада қисқа вақт ичида 5 та қозонхона капитал, 16 та қозонхона жорий таъмирдан чиқарилиб, иссиқлик тармоқларига уланди. 450 погонометр узунликдаги қувурлар капитал таъмирлашдан чиқарилиб, давлат комиссиясининг юқори баҳосини олди. Шунингдек, «Чинобод» қозонхона иншоотидаги созлаш юмушлари ҳам ниҳояланиб ишга туширилди. Заҳира учун мўлжалдаги 18 тонна қаттиқ ёқилғи ғамлаб қўйилди. Суюқ ёқилғи билан ишлайдиган «Универсал-5» русумли қозонхона қайта таъмирланиб, қаттиқ ёқилғи билан ишлашга мослаштирилди.

Қиш фаслида ишхоналар, хонадонлар иссиқ бўлса ишда унум, рўзғорда ҳузур-ҳаловат, осойишталик, хотиржамлик бисёр бўлади. Шу боисдан мавжуд 449 та газ тақсимлаш иншоотлари сифатли қилиб таъмирланди. Давлат қабул комиссияси томонидан ўтказилган тажрибада узлуксиз ишлаб, кузги-қишки мавсумга шайлигини намоён қилди. Комиссия аъзолари нурчиларнинг мавсумга тайёргарлик ишларидан мамнун. Жорий таъмирлаш учун режалаштирилган 416 километр узунликдаги электр узатиш линиялари кўнгилдагидек қўлдан чиқарилганлиги туфайли, шу кунларда ҳам энергия таъминотида айтарлик узилишлар бўлмаётир. 300 погонометр узунликдаги сув қувурлари қайта таъмирланиб, ишга туширилди.

Туманда шу кунларда 2 та янги тузилма: «Дўстлик» ва «Истиқлол» уй-жой ширкатлар жамоаси фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг рўйхатида турган 304 квартирали 19 та уйлар асосан 1991 йилларда қурилган. Туман ҳокимлиги ширкатга қарашли уй-жойда яшаётган аҳолининг бамайли хотир қишлашлари учун барча имконларни ишга солмоқда. Биргина «Дўстлик» ширкат хўжалиги ҳудудидаги 18 турар-жойни капитал таъмирлаш учун 17 миллион сўм пул маблағи ўзлаштирилди.

Халқ таълими тизимидаги мактаб, болалар боғчалари, мактаб-интернат, лицейлар қишки мавсумга ҳар жиҳатдан пухта тайёргарлик билан келаяптилар. Ҳисобдаги 18 та умумтаълим мактаблари, 5 та мактабгача тарбия муассасаларидаги қозонхона капитал ва жорий таъмирдан чиқарилиб, мавжуд иссиқлик манбаларига уланган. Мактаблар, болалар боғчалари тоза ичимлик сув билан таъминланган.

Соғлиқни сақлаш тизимидаги тармоқлар ҳам кузги-қишки мавсумга намунали тайёргарлик билан келмоқда. Капитал таъмирлаш кўзда тутилган 4 та поликлиника, туман марказий касалхонаси, «Машъал» қишлоқ врачлик пунктидаги муҳандислик коммуникациялари – қозонхона, газ, сув ва тармоқлари, электр узатиш линиялари капитал таъмирдан чиқарилиб, бекаму кўст ишлаяпти.

Муҳими, газ, сув ресурслари, электр энергияси таъминоти устидан пухта назорат ўрнатилган. Ҳокимликнинг ишчи гуруҳи таркиби, иш жойларида, аҳоли хонадонларида оммавий рейдлар ўтказиб, табиий газ, электр энергиясини талон-торож қилаётган шахсларни тартибга чақирмоқдалар. Табиийки қишки мавсумда ҳавонинг кескин совиб кетиши оқибатида газ ва электр энергиясига бўлган талаб ортади. Бу ҳозирдан газ ва электр энергиясини тежаб-тергаб ишлатишни тақозо этади. Вазирлар Маҳкамасининг қабул қилинган қарорида табиий газ, электр энергиясидан самарали фойдаланиш, уларни иқтисод қилиш вазифаси қўйилган. Жамоатчилик ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари вакиллари иштирокида жойлардаги газ ва электр энергияси истеъмоли ўрганилганда, бир қатор қонунбузарликлар содир этилганлиги маълум бўлди. Жумладан, 6 та ҳуқуқбузарликлар аниқланиб, айбдорларга 124 минг сўм жарима солинди.

Туманда кузги-қишки мавсумга тайёргарлик соҳасида муаммолар ҳам йўқ эмас. Жумладан, газ ва электр энергияси тўловларидан қарздорлик кўпайиб бораётганлиги ташвишлидир.

Хонадонларга газ ва сув ўлчагич ускуналарини ўрнатиш топшириқларини бажаришда туман орқада қолаётир. Жорий йилнинг 19 сентябригача бўлган маълумотларга қараганда, газ ўлчагич ускуналарини ўрнатиш топшириғи бор-йўғи 55 фоизга бажарилган. Бу турар-жойларга белгиланганидан 1586 та кам газ ўлчагич ўрнатилди, демакдир.

Тайёрловчилар томонидан мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ҳам қониқарсиз аҳволда. Сентябр ойи ичида бу кўрсаткич бор-йўғи 13 фоизга ўринлатилган холос.

Олтинкўлликлар азалдан ишбилармон, меҳнатсевар, тадбиркор одамлар. Улар масъулиятни чуқур ҳис этмоқдалар. Ахир бусиз мумкин эмас. Боиси қиш остонамизда эшик қоқяпти.

Собиржон РЎЗИМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

ОИЛАВИЙ ЖАМОАЛАР КЎРИК-ТАНЛОВИ

Агросаноат мажмуи ходимлари Хоразм вилоят қўмитаси «Обод маҳалла йили» муносабати билан вилоят «Маҳалла» жамғармаси ва «Ҳунарманд» уюшмаси билан ҳамкорликда «Маҳалланинг ҳунарманд оиласи» мавзуида кўрик-танлов ўтказди.

Кўрик-танловда Хоразмнинг энг яхш ҳунармандлари беллашдилар. Маҳаллий ҳунармандлар ўртасида ўтказилган мусобақада ғолиблар аниқланди ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Биринчи ўринни ёғоч ўймакорлиги билан шуғулланадиган ва бу борада катта шуҳратга эга бўлган хивалик Оллоназаровлар оиласи эгаллади. Иккинчи ўрин Ҳазорасп туманидаги Маматмуротовлар оиласига жамоасига берилди. Булар миниатюра рассомчилик санъати йўналишида ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Учинчи ўрин Янгиариқ туманидаги Б.Отажоновлар оиласига насиб этди.

Бундан ташқари, танловда энг кўп шогирд тайёрлаган ҳунарманд тикувчи, Урганч туманида яшовчи Шакаржон Юсупова ва энг ёш истеъдодли ҳунарманд деб, Янгибозорлик Маҳрабо Қурёзовалар топилди.

Э.ЭРМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Маҳалла – фуқаролик жамиятининг асоси

Аниқланган қонунбузилиш ҳолатлари ҳақида далолатнома тузилиб, тегишли чора кўриш учун прокурорга юборади.

Бундан ташқари ўз ҳудудларидаги қишлоқ врачлик амбулаториялари ва поликлиникалари орқали касалхоналарда ётиб, даволаниб келганларнинг рўйхатини олиб, суҳбатлашиш орқали улар ҳақиқатда ўз имтиёзларидан тўлиқ фойдаланганликларини аниқлашлари лозим. Уларнинг соғлигидан ҳудудга бириктирилган тиббий ходим ва комиссиянинг бошқа аъзолари орқали хабар олиб, агарда бемор турғун даволаш профилактик муассасада ётиб, даволаниб чиққан бўлса, уни қайси касалхонада даволанганини билиб, ундан овқатланишга ва даволанишга пул олинганлиги ёки олинмаганлигини аниқлаш, қонунга зид равишда пул олинган ҳолат бўлса, имтиёзга эга бўлган бемордан касалхонада пул олинганлигини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлар ҳам тўпланиб далолатномага қўшилиши мумкин.

Шундан сўнг тўпланган ҳужжатларни фуқаролар йиғини раиси туман, шаҳар прокурорига тегишли чора кўриш учун юборади, лозим топилса, фуқаролик судларига беморга етказилган моддий ва маънавий зарарни ундириш ҳақида даъво аризаси киритади.

Айни пайтда, фуқаролар йиғини раиси ўз ваколати доирасида тегишли соғлиқни сақлаш бўлимига аниқланган қонунбузарликни бартараф қилиб, хизмат текшируви ўтказиш, асоссиз равишда бемордан олинган пулни қайтариш чораларини кўриш ҳақида тақдимнома киритиш ҳам мумкин.

Амалга оширилган жамоатчилик назорати ҳақида ҳар чоракда умумлаштирилган маълумотнома тузиб борилса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Шу билан бирга асосий эътибор аҳоли ўртасида тарғибот – тушунтириш ишларини амалга оширишга қаратилиб борилиши лозим. Бу борада ижтимоий таъминот, соғлиқни сақлаш бўлимлари орқали имтиёзга эга шахсларнинг ҳуқуқларини тарғиб этувчи плакатлар тайёрлаб олиниб, улар жамоат жойларига (мактаб, савдо дўкони, фуқаролар йиғини биноси, касалхона, поликлиника ва бошқа жойларга) илиб қўйилса, аҳоли бу имтиёзларни билиб олиши, улардан фойдалана бошлашига замин яратилади.

ДАЪВОГАРЛИК ҲИССИ

Фарғона вилоятида худди шу ишлар изчил амалга оширилмоқда. Натижада ушбу йўналишда фуқароларнинг органларга ариза-шикоятлари кескин камайди. Лекин бу муаммо йўқ, ҳаммаси рисоладагидек, дегани эмас, албатта. Ушбу йўналиш билан боғлиқ камчиликлар, давлат ташкилотлари, жумладан, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, касаба уюшмалари ва хусусан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш тизимлари, яъни жамоатчилик томонидан қаттиқ назорат остида бўлса-да, ҳамон учраб турибди.

Аҳолини иш билан, адолатли меҳнат шароити билан таъминлаш, очиқ савдо орқали 8 хил зарур истеъмол моллари билан таъминлаш, иш ҳақининг ўз вақтида тўланиши аҳволи, хусусан, тадбиркорнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, фермерларни қўллаб-қувватлаш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, акциядорлик жамиятларида акциядорларнинг мулкий манфаатдорлигини ошириш, тизимида қонун бузилишларининг олдини олиш, электр энергияси билан таъминлаш устидан жамоатчилик назоратини ўрнатиш билан боғлиқ турли туркумлардаги услубий тавсиялар ҳам, шубҳасиз, кутилган ижобий самараларини бермоқда, соҳаларда мавжуд хато-камчиликларнинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар тизими фуқароларда шаклланаётган даъвогарлик ҳиссининг кучаяётганлигидан далолат беради.

Шунга қарамасдан, санаб ўтилган барча соҳаларда ҳам юқоридагидек камчиликлар бот-бот учраб турибди. Жамоатчилик назорати ўлароқ, улар бартараф этиляпти. Масалан, Фарғона туманидаги Юқори водил қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган 1-аралаш моллар дўкони маҳалладаги 2394 нафар фуқарога хизмат қилади. Жамоатчилик назорати гуруҳи аъзолари томонидан кўриб чиқилганда, ушбу савдо дўконида маҳсулотлар савдога қўйилмаганлиги туфайли маҳалла аҳолиси бозорга қатнаб, қиммат баҳода ун, ўсимлик ёғи ва бошқа маҳсулотларни сотиб олаётгани аниқланди. Хисоб-китоб қилинганда йўл ҳаракати ва бозордаги ортиқча баҳо эвазига фуқаролар моддий зарар кўрган. Фарғона тумани прокуратураси томонидан ушбу масала бўйича тақдим этилган иккита даъво ариза Фарғона туманлараро фуқаролик судида кўрилиб, тўлиқ қаноатлантирилган.

Марат ҒУЛОМОВ,
юридик фанлари номзоди, доцент

(Давоми бор)

Саволларингизга ҳуқуқшунос Аҳмаджон Эшонқулов жавоб беради.

САВОЛ: мен 1948 йил 5-ноябрда туғилганман. 1971 йилдан 1981 йилгача 16-сонли мактабда ўқитувчилик қилдим ва 1981 йилда қишлоқ кенгаши раиси этиб тайинландим. 2001 йилдан яна ўқитувчиликни давом эттирдим. Мен имтиёзли пенсияга чиқишим мумкинми?

У.БОЛТАЕВ
Ғиждувон тумани, Халқобод ширкат хўжалиги.

ЖАВОБ: Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 май 250-сонли қарорига мувофиқ имтиёзли шартларда пенсияга чиқиш ҳуқуқини берувчи касб ва лавозимлар рўйхати тасдиқланган бўлиб Сизнинг қишлоқ кенгаши раиси лавозимида ишлаган даврларингиз ушбу рўйхатда назарда тутилмаган. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунининг 7-моддасига мувофиқ ёшга доир пенсия эркаклар 60 ёшда 25 йилдан кам бўлмаган иш стажига эга бўлганда пенсияга чиқиш ҳуқуқига эга бўладилар.

САВОЛ: мен 1977 йилдан ҳозиргача 30-сонли ва 5-сонли мактабларда ўқитувчи бўлиб ишлаб келмоқдаман. 1978-80 йилларда ўқувчилар уйида тўгарак бошлиғи бўлиб ишлаганман. Мен имтиёзли пенсияга чиқишим мумкинми?

Б.ЎТЕНОВ,
Кегейли тумани,

ЖАВОБ: «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунининг 12 модда «К» бандига асосан ўқитувчилар ва бошқа маориф ходимларига махсус иш стажи камида 25 йил бўлган тақдирда умумий пенсия ёшини 5 йилга қисқартирган ҳолда имтиёзли пенсия тайинланиши мумкин.

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 май 250-сонли Вазирлар Маҳкамасининг имтиёзли шартларда пенсияга чиқиш ҳуқуқини берувчи лавозимлар рўйхатида Сизнинг мактабдан ташқарида ишлаган даврларингиз назарда тутилмаган.

Саволингизга ҳуқуқшунос Насиба Тиллахўжаева жавоб беради

САВОЛ: қандай ҳолларда ходимлар меҳнат таътилини узайтириш ёки бошқа муддатга кўчириш ҳуқуқига эга?

Г.ИСКАНДАРОВА,
Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 145-моддасига асосан ходимлар қуйидаги ҳолларда меҳнат таътилини узайтириш ёки бошқа муддатга кўчириш ҳуқуқига эгадирлар:

– вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даврида;

– ҳомиладорлик ва туғиш таътили муддати бошланганда;

– йиллик таътил ўқув таътилига тўғри келиб қолганда;

– давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётганда, башарти қонунлар ёки бошқа меъёрий ҳужжатларда бундай вазифаларни бажариш учун ходимни ишдан озод этиш назарда тутилган бўлса.

Меҳнат Кодексининг 145-моддаси тўртинчи қисмига мувофиқ, ходим белгиланган муддатда таътилнинг бошланиш вақти тўғрисида ўз вақтида хабардор қилинмаган ёки унга таътил бошлангунга қадар таътил вақти учун ҳақ тўланмаган тақдирда ҳам иш берувчи ходимнинг аризасига биноан меҳнат таътилини бошқа вақтга кўчириши шарт. Иш берувчи, шунингдек, қонунлар ва меҳнат тўғрисидаги бошқа ҳужжатларга мувофиқ таътилдан ўзлари учун қулай вақтда фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган ходимларнинг ҳам таътилни бошқа муддатга кўчириш ҳақидаги илтимосини қаноатлантириши шарт.

Жамоа келишувлари, жамоа шартномаси ёки меҳнат шартномаси билан ходимлар таътилини узайтириш ёки уни бошқа муддатга кўчириш ҳуқуқига эга бўладиган бошқа ҳоллар ҳам назарда тутилиши мумкин. Масалан, ишлаб чиқариш юмушлари энг кам бўлган даврда ходимнинг икки ёки ундан ортиқ боласи бор аёлнинг ёхуд ўн беш йил ва ундан ортиқ меҳнат стажига эга бўлган ходимнинг илтимосига биноан ва ҳоказо.

Яна бир савол туғилиши табиий, яъни оиланинг бетоб аъзосига қараб ўтирган тақдирда меҳнат таътили узайтирилиши керакми?

Юқорида қайд этиб ўтилганидек, Меҳнат Кодексининг 145-моддасига мувофиқ ходим таътил даврида вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик юзага келса таътилни кўчириш ёки узайтириш ҳуқуқига эга. Мазкур ҳолда ходимга касаллик бошланган кундан эътиборан соғайиб кетгунча ёки ногиронлик белгилангунча вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси тўланади. Таътил эса вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик кунлари сонига монанд узайтирилиши (ёки бошқа муддатга кўчирилиши) керак.

БИЗДАН СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

Эслатиб ўтамиз, Меҳнат Кодексининг 285-моддаси биринчи қисмига мувофиқ, вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси нафақат ходимнинг ўзи касал бўлганда, балки баъзи бошқа ҳолларда ҳам, чунончи, оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилганда ҳам тўланади.

Бироқ, илгари амал қилган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомнинг 17-банди бешинчи қисмига кўра, оила аъзоси ходимнинг меҳнат таътили даврида касал бўлиб қолган бўлса, вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси берилмаган, меҳнат таътили эса узайтирилмаган.

Кўрсатиб ўтилган Низомнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқлигини текшириш тўғрисидаги масала Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди томонидан кўриб чиқилган. Конституциявий суднинг 1998 йил 26 февралда ушбу масала юзасидан қабул қилинган қарорида шунга эътибор қаратилганки, агар оила аъзоси ходимнинг меҳнат таътили даврида касал бўлиб қолса, ходим таътилдан белгиланган мақсадида фойдалана олмайди. Чунки дам олиш ва иш қобилиятини тиклашга эмас, балки касални парваришлашга мажбур бўлади. Зикр этилган меъёр меҳнат таътили даврида оиланинг бетоб аъзосини парваришловчи ходимларнинг дам олиш ва ижтимоий таъминотга бўлган конституциявий ҳуқуқларини камситишга асосланиб, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди илгари амалда бўлган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомнинг 17-банди бешинчи қисмини Ўзбекистон Республикаси Конституциясига номувофиқ деб топди.

Демак, агар ходим меҳнат таътили даврида оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилган бўлса ва бу вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик варақаси билан тасдиқланган бўлса, унга нафақа тўланади. Меҳнат таътили эса оиланинг бетоб аъзоси парвариш қилинган кунлар сонига монанд узайтирилиши керак.

Яна шуни таъкидлаш жоизки, мазкур масала Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2002 йил 8-майда 1136 рақами билан рўйхатга олинган ва 2002 йил 18-майдан кучга кирган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомнинг 14-бандида ўз аксини топган.

Чирчиқ шаҳар Шошилинч тиббий ёрдам марказида (суратда) аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Марказ ўттиз ўринли беморларни ётқизиб даволашга мўлжалланган. Шунингдек, бу ерда амбулатория хизмати кўрсатиш ҳам яхши йўлга қўйилган. Марказда 28 нафар шифокор ва 45 нафар ҳамшира хасталар дардига малҳам бўлмоқда.

Мазкур шифо маскани салоҳият жиҳатдан ҳудудда катта нуфузга эга бўлиб, нафақат чирчиқликлар, балки Бўстонлиқ, Қибрай, Юқори Чирчиқ каби яқин туманлар аҳолиси ҳам ўз дардларига даво истаб марказга ташриф буюришади.

Шоҳрух САРИЕВ олган суратлар

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ БИРЖА САВДОЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ!

ҳурматли ишбилармон ва тадбиркор жаноблар!

Республика Кўчмас мулк биржасида ҳафтанинг душанба, чоршанба ва жума кунлари ўтказиладиган марказлаштирилган электрон Биржа савдоларига қуйидаги объектлар қўйилади.

Қорақалпоғистон Республикаси.

1. Қорақалпоғистон Республикаси Чимбой шаҳрида жойлашган 54 сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (54-КАЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-28 350,0 АҚШ доллари.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ шаҳрида жойлашган контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-26 691,0 АҚШ доллари.

Бухоро вилояти.

3. Бухоро вилояти, Жондор туманида жойлашган 15-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (15-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-32 047 АҚШ доллари.

Жиззах вилояти.

4. Жиззах вилояти, Ғаллаорол туманида жойлашган 2-сонли контейнер типидаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (2-КАЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-15 925 АҚШ доллари.

5. Жиззах вилояти, Жиззах шаҳри, Тўқимачилар кўчаси, 7-А манзилда жойлашган 3-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (3-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-22 588 АҚШ доллари.

6. Жиззах вилояти, Фориш тумани, Омонгелди хўжалигида жойлашган 10-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси. (10-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-12 716 АҚШ доллари.

7. Жиззах вилояти Жиззах шаҳри, Навоий кўчаси, 326-уйда жойлашган 1-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси. (1-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-45 359 АҚШ доллари.

8. Жиззах вилояти, Зафаробод туманида жойлашган 4-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси. (4-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-13 190 АҚШ доллари.

Қашқадарё вилояти.

9. Қашқадарё вилояти Чироқчи тумани, Ф. Хўжаев ширкат хўжалиги Кўкдала кишлоғи «Қарши-Самарқанд» трассасида жойлашган 18-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (18-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-10 202,0 АҚШ доллари.

10. Қашқадарё вилояти Чироқчи тумани, Ф.Хўжаев ш.х. Айритом қишлоғида жойлашган 19-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (19-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-12 608 АҚШ доллари.

11. Қашқадарё вилояти Деҳқонобод тумани, Кўкбулоқ ширкат хўжалиги, Ғузор кўрғони, Сочтепа қишлоғида жойлашган 32-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (32-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-18 000 АҚШ доллари.

Навоий вилояти.

12. Навоий вилояти, Хатирчи тумани марказида жойлашган 1,2 сонли бирлашган автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси. (1,2 АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-20 000 АҚШ доллари.

13. Навоий вилояти, Зарафшон шаҳрида жойлашган 3-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (3-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-36 300 АҚШ доллари

Наманган вилояти.

14. Наманган вилояти Наманган шаҳри, К. Мамарасулов кўчасида жойлашган 39-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (39-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-51 112 АҚШ доллари.

15. Наманган вилояти Давлатобод тумани, Кукумбой кўчасида жойлашган 24-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (24-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-51 065 АҚШ доллари.

16. Наманган вилояти, Норин тумани, «Наманган-Андижон» трассасида жойлашган 44-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (44-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-20 000 АҚШ доллари.

17. Наманган вилояти Уйчи тумани, Кизил Ровот кишлоғи, «Янгиариқ» кўчасида жойлашган 17-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (17-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-27 147,0 АҚШ доллари.

Самарқанд вилояти.

18. Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани, Оқ мачит қўрғони, "Наврўз" хўжалиги Б.Вахобов кўчасида жойлашган 35-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (35-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-21 565 АҚШ доллари.

19. Самарқанд вилояти, Жомбой тумани, Шайман қишлоғида жойлашган 2-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (2-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-29 012 АҚШ доллари.

20. Самарқанд вилояти, Қўшработ туманида жойлашган 11-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (11-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-29 566 АҚШ доллари.

21. Самарқанд вилояти, Пайариқ тумани, "Ўзбекистон" жамоа хўжалигида 3-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (3-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-105 448,8 АҚШ доллари.

22. Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани, Гулистон ширкат хўжалигида жойлашган 4-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (4-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-38 318,9 АҚШ доллари.

23. Самарқанд вилояти, Жомбой тумани, Деҳқонобод ширкат хўжалигида жойлашган 32-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (32-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-88 086,0 АҚШ доллари.

24. Самарқанд вилояти, Нуробод тумани, марказида жойлашган 8-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (8-КАЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-29 027 АҚШ доллари.

25. Самарқанд вилояти, Пахтачи тумани, Хумор қўрғонида жойлашган 24-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (24-КАЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-41 679,9 АҚШ доллари.

26. Самарқанд вилояти, Иштихон тумани марказида жойлашган 85-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (85-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-55691,0 АҚШ доллари.

27. Самарқанд вилояти Пастдарғом тумани, Улуғбек жамоа хўжалигида жойлашган 38-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (38-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-49 724,7 АҚШ доллари.

28. Самарқанд вилояти Каттақўрғон тумани, Зарафшон хўжалиги «Тошкент-Самарқанд-Бухоро» трассасида жойлашган 5«А»-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (5«А»-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-35 952 АҚШ доллари

29. Самарқанд вилояти Қўшработ тумани Зармитон кўргонида жойлашган 68-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (68-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-25 000,0 АҚШ доллари.

30. Самарқанд вилояти Оқдарё тумани «Самарқанд-Бухоро» автомагистрали бўйида жойлашган 61-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (61-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-35 000,0 АҚШ доллари.

31. Самарқанд вилояти Нарпай тумани, «Мирбозор» кўрғонида жойлашган 6-онли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (6-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-61 186,0 АҚШ доллари.

32. Самарқанд шаҳри, Сиёб тумани, Чўпонота даҳаси, Самарқанд-Тошкент трассасида жойлашган 1-сонли АЁҚШ. (1-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-458 600 АҚШ доллари.

33. Самарқанд шаҳри, Пастдарғом тумани Самарқанд-Қарши трассасида жойлашган 45-АЁҚШ (45-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-13 800 АҚШ доллари.

34. Самарқанд шаҳри, Ургут тумани Самарқанд-Ургут трассасида жойлашган 22-АЁҚШ (22-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-36 100 АҚШ доллари

Сирдарё вилояти.

35. Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳрида жойлашган 2-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси. (2-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-25 222 АҚШ доллари.

36. Сирдарё вилояти Гулистон шаҳрида жойлашган 1-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (1-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-19 054,0 АҚШ доллари.

37. Сирдарё вилояти, Ш. Рашидов туманида жойлашган 10-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (10-филиалли АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-20 657,0 АҚШ доллари.

Сурхондарё вилояти

38. Сурхондарё вилояти, «МСО» кўрғони, Бинокор кўчасида жойлашган 25-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (25-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-17 114 АҚШ доллари.

39. Сурхондарё вилояти Термиз тумани, Жданов номидаги хўжаликда жойлашган 15-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (15-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-56 014 АҚШ доллари.

40. Сурхондарё вилояти Термиз тумани, Каптархона кўрғони, «Термиз-Ангор» трассасида жойлашган 16-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (16-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-30 595 АҚШ доллари.

41. Сурхондарё вилояти Музрабод тумани, Янгиобод шаҳри, «Янгиобод-Шеробод» марказий трассасида жойлашган 27-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (27-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-25 969 АҚШ доллари.

42. Сурхондарё вилояти Сариосиё тумани, Г. Хидиров хўжалиги, Деҳқаландар қишлоғи, М-39 марказий трассасида жойлашган 26-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (26-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-26 206 АҚШ доллари.

43. Сурхондарё вилояти Жаркўрғон тумани, Оққўрғон хўжалиги, М-39 «Термиз-Душанба» трассасида жойлашган 19-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (19-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-25 974 АҚШ доллари.

44. Сурхондарё вилояти Денов тумани, С. Отабоев номидаги хўжаликда жойлашган 22-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (22-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-27 673 АҚШ доллари.

45. Сурхондарё вилояти Бойсун тумани, Сайроб шаҳри, «Чилонзор» кўчаси 5/5 уйда жойлашган 17-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (17-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-17 978 АҚШ доллари.

Хоразм вилояти

46. Хоразм вилояти Ҳазорасп тумани, Питнак шаҳрида жойлашган 15-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-27580,0 АҚШ доллари.

47. Хоразм вилояти Хива тумани, Б. Нуруллаев ширкат хўжалигида жойлашган 14-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси.

Бошланғич баҳоси-35 444,0 АҚШ доллари.

48. Хоразм вилояти Янгиариқ туманида жойлашган 16-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси.

Бошланғич баҳоси-36 599,0 АҚШ доллари.

Тошкент вилояти

49. Тошкент вилояти, Ангрен шаҳрида жойлашган 68-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (68-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-42 126 АҚШ доллари.

50. Тошкент вилояти Чиноз тумани, «Тошкент-Термиз» автошоссесининг 46-километрида жойлашган 15-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (15-АЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-74 731,0 АҚШ доллари.

51. Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ тумани, «Янги Тўлқин» жамоа хўжалиги, Тўйтепа трассасида жойлашган 54-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (54-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-37 355 АҚШ доллари.

52. Тошкент вилояти Оҳангарон тумани, Тошкент-Ангрен трассасида жойлашган 67-сонли контейнер туридаги автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (67-КАЁҚШ).

Бошланғич баҳоси-39 802 АҚШ доллари.

Тошкент шаҳар.

53. Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов тумани, Тошкент халқа йўлининг Сағбон Охунбобоев қисми, 18-19 километрида жойлашган 106-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (106-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-224 100,0 АҚШ доллари.

54. Тошкент шаҳар, Бектемир тумани, Водник даҳасида жойлашган 124-сонли автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчаси (124-АЁҚШ)

Бошланғич баҳоси-100 886,0 АҚШ доллари.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 10 уй, Республика Биржалар маркази биноси, 3 қават, 44,8-хоналар, Республика Кўчмас мулк биржаси.
Маълумот учун телефонлар:
136-26-26, 136-28-75, *Факс:* 136-06-17 сайт:www.uzrkmb.com
Лицензия рақами: 000004

Туризм

Бугунги Қашқадарёни ўтмиш осори-атиқалари ва ҳозирги замона меъморчилиги намуналарини мужассам этган Қарши ва Шаҳрисабз, қадимий Ерқўрғон, катта иқтисодий салоҳиятга эга газчилар маскани Муборак ва Шўртан, ўрта аср кулолчилик ўчоғи Касби, ҳунармандлар юрти Косон, осмонўпар тоғлар ўраб турган Яккабоғ ва Китоб, Тоҳир ва Зуҳра достони қаҳрамонларининг ёдгорлиги жойлашган Ғузор, алпқомат паҳлавонлар гўшаси Қамаши ва Чироқчи, бепоён чўллардаги сардобаларни бағрига олган Нишон ва Миришкор кенгликларисиз тасаввур этиш қийин.

САЙЁҲЛАР КЕЛАДИ ЕТТИ ИҚЛИМДАН...

Буюк истиқлол шарофати билан жаҳонга юз тутган юртимиздаги ёдгорликлар ва археологик топилмалар дунё олимларининг қизиқишларини кучайтирмоқда. Туристик саёҳатларга талаб ва эҳтиёж ортиб бораяпти. Жорий йилнинг бошида «Ўзбектуризм» миллий компаниясининг вилоят сайёҳлик ва экскурсиялар бюроси ташкил этилиб, унинг зиммасига мулкчилик шаклидан қатъий назар барча сайёҳлик ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириш вазифаси юклатилди.

Вилоят ҳокимининг қарори билан туризмни халқ хўжалигининг муҳим тармоғига айлантириш, халқаро алоқаларни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, умумжамоа туризм инфратузилмасини вужудга келтириш, ўлкамиз маданий-тарихий меросини оламга танитиш, саёҳатчиларга хизмат кўрсатиш сифатини талаб даражасида йўлга қўйишни кўзда тутиб, «Вилоятда 2003-2005 йилларда туризмни ривожлантириш дастури» ишлаб чиқилди.

– Воҳамизга турли мамлакатлардан келаётган сайёҳлар ва меҳмонлар сафи йилдан-йилга ўсиб бормоқда, - дейди биз билан суҳбатда вилоят сайёҳлик ва экскурсиялар бюроси директори Ўктам Хўжаёров. – Туристик йўналишлар доирасини кенгайтириб, ҳудуддаги тарихий ёдгорликларни таъмирлаш ва қайта тиклаш ишлари амалга оширилаяпти.

Бюро ўзининг асосий фаолиятини жойларда туризмни ташкил қилиш, ривожлантириш, мутасадди ташкилотлар билан шартномалар тузиб, амалга ошириш, мавжуд имкониятлардан тўлақонли фойдаланиш, кўрсатиладиган сервис хизматларини жаҳон андозалари даражасида уюштиришга қаратмоқда.

Вилоятда «Қашқадарёсайёҳ», «Шаҳрисабзсайёҳ», «Китобсайёҳ» очиқ ҳиссадорлик жамиятлари ва кўплаб фирмалар ишлаб турибди. Сайёҳларга қулайлик яратиш мақсадида меҳмонхоналар таъмирланиб, замонавий мебеллар билан жиҳозланди. Тарихий меъморий ёдгорликларни асраб-авайлашга эътибор кучайтирилди, чет эллик ва маҳаллий сайёҳларнинг ташриф йўналишлари белгиланди. Самарқанд, Бухоро, Тошкент, Шаҳрисабз, Хива, Термиз, Фарғона каби шаҳарларга қўшимча сайёҳлик гуруҳлари юборилди.

Бутун жаҳон мероси рўйхатига киритилган Шаҳрисабз эндиликда ўзига хос шон-шуҳрати ва довруғи билан Марказий Осиёдагина эмас, балки бутун дунё аҳлининг диққат-эътиборини тортмоқда. Эндиликда у Самарқанд, Бухоро, Хива каби йирик туристик шаҳарлар сирасига киради. Буюк соҳибқирон Амир Темур туғилиб ўсган кўҳна Кеш қадимдан маданий мероси, маънавий муҳити, ҳунармандчилиги, шаҳарсозлиги билан довруғ таратган. Шаҳардаги салобатли «Оқсарой», «Дорултиловат», «Дорус саодат» мажмуалари ҳар бир кишини ҳайратда қолдириши табиий.

Сайёҳлар шаҳрисабзлик уста ва ҳунармандлар меҳнатининг маҳсули зардўзлик, каштачилик, чилангарлик, кулолчилик, темирчилик, мисгарлик буюмларини катта қизиқиш билан харид қилишаяпти.

Туманнинг табиати гўзал ва бетакрор. Бугунги кунда мўътабар қадамжога айланган Ҳазрати Султон тоғи, Мироқининг чашмаи булоқлари, Амоғоннинг сарбаланд арчалари, Сувтушар, Темур ғори, Афросиёб (Алп ЭрТўнга) давридан қолган осори-атиқалар сайёҳларни ўзига тортиши турган гап. Ана шундай жозибали масканлар билан меҳмонларни таништириш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Шаҳардаги Амир Темур номли моддий-маданият тарихи музейи севимли масканга айланган. Европа ҳамжамияти билан ҳамкорликда тузилган янги лойиҳа туризмни ривожлантиришда катта аҳамият касб этади.

Франциянинг Бордов-3 университети, Италиянинг Келтежироне шаҳридаги сопол идишлар музейи, Хельсинкининг сейсмология институти, Италиядаги халқаро туризмга хизмат қиладиган Рим маркази, Москвадаги Ломоносов номли университет, пойтахтимизнинг Президент ҳузуридаги давлат ва жамият қурилиши академиясининг тарих маркази, Ўзбекистон фанлар академиясининг археология институти ва Шаҳрисабздаги Амир Темур номли моддий-маданият тарихи биргаликда Европа ҳамжамиятининг «ИПТАС» бўлимига Темур номидаги лойиҳани тақдим этди.

Экспертлар томонидан республикамиздаги музейларнинг аҳволи ва туризмни ривожлантириш, ёдгорликларга муносабат, Самарқанд ва Бухоронинг туризм марказлари, маданий-тарихий, археология ва архитектура ишлари, Марказий Осиё музейлари ўртасидаги алоқалар, Темурийлар даврида бунёд этилган иморатларни тиклаш каби масалалар чуқур ўрганилмоқда.

Вилоят маданият ишлари бошқармаси «Маънавият ва маърифат маркази», Қарши Давлат университети, «Олтин мерос», «Нуроний», «Маҳалла» жамғармалари, «Тасвирий ойна», «Ҳунарманд» ижодий уюшмалари, «Камолот» ёшлар ҳаракати, касаба уюшмалари кенгаши маблағлари ҳисобидан ҳар йили минглаб кишилар республика тарихий шаҳарларига саёҳатга юборилаяпти. Қария ва ногиронлар, «Меҳрибонлик уйи» тарбияланувчилари, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари учун бепул экскурсиялар уюштирилди.

Олиб борилган ишларга «Туризм тўғрисида»ги Қонун талаблари асосида назар ташласак, фаолият доирасини янада кенгайтириш лозимлигини ҳис этамиз. Аҳолига хизмат кўрсатаётган туристик фирмаларнинг имкониятлари талабга жавоб бермайди. Етарли ва қулай транспорт воситаларига эга эмас. Сайёҳлар учун кўнгил очадиган бар ва ресторанлар, хусусий меҳмонхоналар қуриш, тармоққа бюджет ва бюджетдан ташқари маблағларни, хорижий сармояларни кенг жалб этиш лозим. Йўналишлар бўйича сайёҳлар учун манзарали жойларга совғалар дўконлари, ҳунарманд, рассомлар томонидан тайёрланган безак буюмлари, тасвирий санъат асарлари билан савдо қилишни ташкил этиш, миллий таомлар тайёрланадиган чойхона ва ошхоналарни ишга тушириш иқтисодиётимиз учун қўшимча маблағ топиш ва шунинг билан бирга янги иш ўринлари яратиш имкониятини беради.

Буюк Ипак йўлида жойлашган Қашқадарё етти иқлимдан келадиган меҳмонларни ёруғ юз билан қабул қиладиган севимли гўшага айланмоқда.

ЁЛҚИН

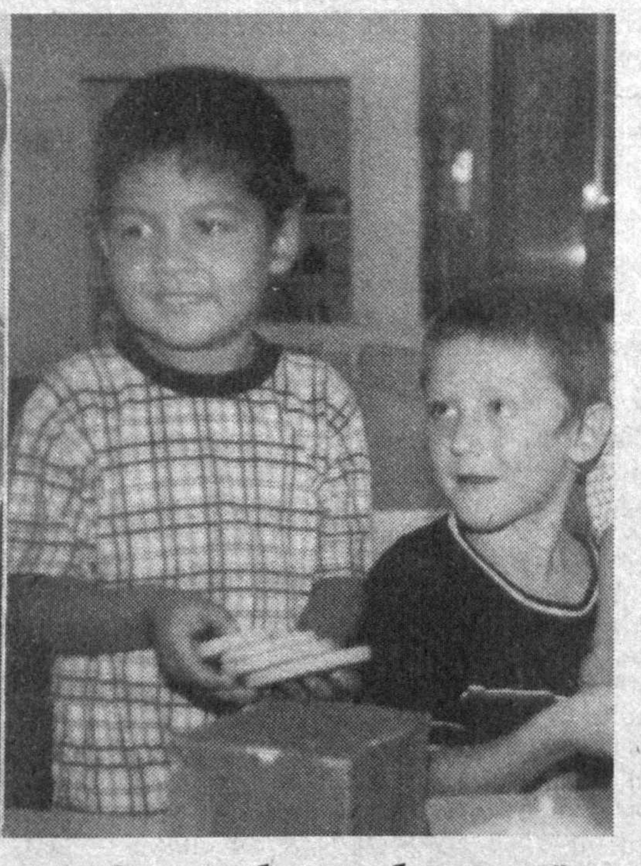

Барча яхши нарса болаларга! Сариосиё туманидаги халқ таълими бўлимига қарашли «Қалдирғоч» болалар боғчасининг тарбияланувчилари бу шиорни амалдаги исботини қалбдан ҳис қилмоқдалар. Мазкур болалар боғчасида тарбияланаётган 140 нафар кичкинтой учун барча шароитлар муҳайё этилган.

Суратда: болалар боғчаси ҳаётидан лавҳалар.

И.ҲАСАНОВ олган суратлар

Ташаббус

ЖАМҒАРМАГА КЎМАК

«Сирдарётелеком» жамоаси болалар спортини ривожлантириш жамғармасига бир кунлик терим пулини ажратишди.

Хушхабарнинг қаноти бор, дейишади. Алоқачилар ташаббусини тармоқ ходимлари касаба уюшмаси вакили Эркин Турдибоев ҳам тасдиқлади.

– Деҳқонларга кўмаклашишни ўз бурчимиз деб билиб ишдан бўш кунларимизни далада ўтказяпмиз. Ходимларимиз далада самарали ишлашяпти. Кунига ўрта ҳисобда 60-70 килограм пахта тераётган алоқачилар кўп. Уларни бепул иссиқ овқат билан таъминлаяпмиз. Ҳашарчилар орасида спортни севадиганлар анчагина, – дейди Эркин ака.

Дарҳақиқат, волейбол ва футбол жамоасига эга корхонада саломатлик гарови бўлган спортга ошуфталик яққол сезилади. Шу боис ҳам улар бир кунлик терим пули (100 минг сўм атрофида)ни Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармаси вилоят минтақавий филиали ҳисобига ўтказишга қарор қилдилар. Таъкидлаш жоизки, жамоада кам даромадли оилаларни қўллаб-қувватлаш ҳам намунали ташкил этилган. Ўндан ортиқ бундай хонадонлар фарзандларига қатор имтиёзлар яратилди.

Н.ФАХРИДДИНОВ

Ўзбекистон Бадиий академияси Марказий кўргазмалар залида Ҳиндистон тасвирий санъатининг қадимий йўналишларидан бири - Мадхубани кўргазмаси очилди. У мазкур академиянинг Ҳиндистон элчихонаси ҳамда Ҳинд маданият маркази билан ҳамкорлигида ташкил этилди.

ҚАДИМИЙ САНЪАТ КЎРГАЗМАСИ

Мадхубани асрлар давомида Ҳиндистонда ривожланиб келаётган санъат тури бўлиб, бу йўналишда асосан хотин-қизлар шуғулланади.

- Ҳеч қайси халқнинг маданияти, санъати бошқа халқлардан айри ҳолда ривожланмайди,- деди Ўзбекистон Бадиий академияси Санъатшунослик илмий тадқиқот институти директори Акбар Ҳакимов ЎзА мухбирига. - Шу жиҳатдан Мадхубани санъатида ҳам миллий каштачилигимиз, айниқса, унинг Ғиждувон мактабига оид тасвир элементларини, нақшларни кузатиш мумкин. Мадхубани асарлари ҳинд халқининг бой оғзаки ижодий мероси ва диний-фалсафий дунёқарашини ўзида ифодалагани билан ҳам бетакрордир.

(ЎзА)

Ўгит

ОТА-ОНА ДУОСИ - ҲАҚ РИЗОСИ

Имом ал-Бухорий сабоқлари

«Абу Ҳурайра айтадилар: Расулуллоҳ! Хор бўлсин, хор бўлсин!» деб ўн маротаба такрор қилдилар. Шунда саҳобалар: Ё Расулуллоҳ, кимни айтаяпсиз? - деб сўрашди. Расулуллоҳ: Ота-онасининг иккаласи ёхуд битталари кексайиб қолган вақтда уларни рози қилмай ўзини дўзахга тушишга мубтало қилган кишини», - дедилар.

* * *

Абдуллоҳ ибн Умар: «Ота-онанинг йиғлаши боладан норози бўлганликдан далолат беради ва бу эса катта гуноҳдир», - дейдилар.

* * *

Абу Ҳурайра айтадилар: Расулуллоҳ «Уч тоифа кишиларнинг дуоси ҳеч шубҳасиз Аллоҳ Таоло қошида мақбулдир: мазлум кишининг дуоси, мусофирнинг дуоси ва ота-онанинг дуоси», - деганлар.

* * *

Абдуллоҳ ибн Умардан ривоят қилинди: Расулуллоҳ: «Отага қилинган яхшиликларнинг энг афзали у севган кишилар билан алоқани мустаҳкамлаб, уларга хайрихоҳлик қилишдир», дейдилар.

* * *

Ўзингиз яхши кўрган нарсани биродарингизга раво кўрмагунингизча ҳеч бирингиз чинакам мўмин бўла олмайсиз»

* * *

Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васалламдан сўрадилар: «Ё Расулуллоҳ мусулмонларнинг афзали қайси кишидир?» «Қўлидан ва тилидан бошқа мусулмонлар озор топмаган кишидир», - деб жавоб бердилар.

Соғлиқ-энг катта бойлик

Ер шарида инсон соғлиғига хавф туғдирадиган кўзга кўринмас кўплаб микроблар бор. Ич терлама таёқчаси ҳам ушбу микроблар сирасига киради. Вақти-вақти билан мазкур касаллик турли мамлакатларда тарқалиб туради.

КАСАЛЛИК ЙЎЛИДА МУСТАҲКАМ ҒОВ

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигидан олинган хабарга кўра, бугунги кунда Тожикистон пойтахти Душанбеда ана шу касаллик тарқалиши кузатилмоқда. Кузнинг бошида ич терлама касаллиги бор, деб гумон қилинган 700 нафардан ортиқ киши касалхоналарга ётқизилди. Уларнинг 265 нафарида ташхис ўз тасдиғини топди. Душанбеда даволаш муассасаларига ёрдам сўраб мурожаат қилаётганлар сони ҳар куни ортиб бораётир. Шаҳардаги тиббиёт хизматлари шифохоналарни ушбу хасталикка чалинган беморларни қабул қилиш учун ихтисослаштиришга мажбур бўлди. Мамлакатимиз Тожикистон билан чегарадош, поездлар мунтазам қатнаб турибди. Шу муносабат билан республикамизга ушбу инфекциянинг кириб келиш хавфи туғилади. Бунинг олдини олиш чора-тадбирлари ҳақида Республика Бош давлат санитария шифокори, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари Бахтиёр Ниёзматов қуйидагиларни сўзлаб берди.

- Ич терлама юқумли хавфли касалликдир, яъни, қачондир бу касалликка учраган беморларнинг 4-7 фоизи ўзлари соғлом бўлса-да, ич терлама таёқчаларини юқтириши мумкин. Душанбе шаҳрида инфекциянинг тарқалишига айнан шу нарса сабаб бўлган. Бундан ташқари мутахассисларнинг фикрича, касаллик сифатсиз ичимлик сувини истеъмол қилиш билан боғлиқ бўлиши мумкин.

Бугунги кунда республикамиз ҳудудига ич терлама кириб келишининг олдини олишга қаратилган барча чора-тадбирлар кўрилмоқда. Улар бир неча кун олдин бўлиб ўтган Республика эпидемияга қарши фавқулодда комиссиясининг мажлисида муҳокама қилинди. Биринчи навбатда чегара постларида ўз бўлинмаларига эга вазирлик ва идораларга аниқ топшириқлар берилди. Шунингдек, маҳаллий ҳокимият идоралари, коммунал хизматлар, Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, Бошгидромет томонидан бажарилиши лозим бўлган чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Очиқ сув ҳавзаларининг аҳволи устидан бактериологик ва кимёвий назорат кучайтирилди. Сув чиқариш тизимларида сувни зарарсизлантириш чоралари кучайтирилди. Бунинг учун республика коммунал хизматлари дизенфекцияловчи моддаларнинг қўшимча заҳирасини шакллантирмоқда. Маҳаллий ҳокимият идораларига марказлаштирилган сув таъминоти йўқ аҳоли пунктларига мажбурий тарзда сифатли ичимлик суви етказиб бериш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Таъкидлаш жоизки, ич терлама касаллиги ўзини тезда намоён қилади. Унинг клиник белгилари тана ҳароратининг бир неча кун давомида юқори бўлиши, эпигастрал оғриқлар, ҳолсизланиш, қоринда тошма тошишидир. Назорат пунктларининг барча ходимлари, поездлар нозирлари касалликнинг ушбу белгилари ҳақида хабардор қилинди. Чегарадош ҳудудлардаги бирламчи тиббий тармоқ алоҳида ҳушёрлик кўрсатиши лозим. Тана ҳарорати муттасил юқори бўлган одамларни биринчи навбатда, ич терламага текшириш керак. Ҳозир бундай тиббий муассасалар зарур миқдорда ташхис ва дезинфекция воситалари билан таъминланмоқда.

Ҳар йили республикамиз аҳолисининг 1 миллион 200 минг нафари ич терламага қарши эмланади. Бундан ташқари қўшни мамлакатларга бевосита чегарадош туманлардаги яна шунча аҳолига профилактик чора сифатида қўшимча дори-дармонлар тарқатилади. Қачондир бу касаллик билан оғриган одамлар рўйхатга қўйилган бўлиб, мунтазам равишда тиббий текширувдан ўтказилади.

Таъкидлашни истардимки, мавжуд вазиятда ташвишга ўрин йўқ. Республика санитария-эпидемиология хизмати ҳукуматимиз кўмагида инфекциянинг олдини олишга қаратилган барча зарур чораларни кўрмоқда. Шундай бўлса-да, аҳоли ўртасида ич терлама ва паратифоз касалликларидан сақланиш йўллари тушунтирилмоқда. Очиқ сув ҳавзаларидан сув ичиб бўлмаслигини, шахсий гигиена қоидаларига риоя қилиш лозимлигини, шубҳали умумий овқатланиш шохобчаларида овқатланмаслик кераклигини ҳар бир киши яхши тушуниши даркор.

(ЎзА)

СПОРТГА ЭЪТИБОР ОРТМОҚДА

Бугун юртимизнинг қайси гўшасига борманг, спортни оммалаштириш борасида амалга оширилаётган ишларга гувоҳ бўласиз. Бу хайрли ишларнинг ташаббускори - мамлакатимиз Президенти.

Миллий кураш бўйича жаҳон чемпиони Баҳром Авазов Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг Қашқадарё вилояти бўлими раҳбари. Унинг саъй-ҳаракатлари билан бирмунча ишлар амалга оширилди.

- Болаларимизнинг спортга қизиқиши ортиб бораётгани жуда қувонарли,- дейди Баҳром Авазов. - Вилоятимизда ўтказилган «Маҳалламиз паҳлавонлари», «Маҳалламиз футболи» сингари беллашувлар, таэквондо бўйича республика биринчилиги, кураш бўйича Қарши шаҳар кубоги мусобақалари нафақат болалар, балки ота-оналарнинг ҳам эътиборини тортди. Халқимиз спорт инсоннинг жамиятдаги ўрнини белгилашда, соғлом турмуш тарзини шакллантиришда ҳам муҳим аҳамият касб этишини тушуниб етди.

Таҳлилларга кўра, йил бошида вилоятда спорт билан шуғулланувчи болалар 5,9 фоизни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич йил охиригача 35 фоизга чиқиши кутилмоқда. Вилоятда ўттиз бир спорт тури бўйича 6 минг 422 тўгарак фаолият кўрсатар эди, тез орада уларнинг сони яна 3 минг 280 тага кўпайди. Яқинда Қарши шаҳридаги спорт-соғломлаштириш марказида юнон-рум кураши, 15-мактабда эса самбо бўйича секциялар очилди.

Шу кунга қадар жамғарма ҳисоб рақамига ҳомий ташкилотлар томонидан 665 миллион 973 минг сўм ўтказилди. Бу маблағ ҳисобидан учта янги спорт иншооти қурилиши бошланди. Қамаши туманининг Чим, Шаҳрисабз туманининг Чоршанбе қишлоқларида, Ғузор тумани марказида йирик спорт мажмуаси барпо этилмоқда.

(ЎзА)

ТЕРМА ЖАМОА САРАЛАШДАН ЎТА ОЛАДИ...МИ?

Футбол

Хабарингиз бор, шу йилнинг 6 ноябридан бошлаб пойтахтимиз футбол майдонларида 13-Осиё чемпионати саралаш баҳсларининг биринчи босқичига старт берилади. Футболчиларимиз ўз гуруҳларида Таиланд, Тожикистон, ва Гонгконг жамоаларига қарши тўп суриши лозим.

Хўш, термамиз ушбу масъулиятли беллашувга тайёрми? Ўйин амалиёти етарлими?

Умуман бу йил терма жамоамиз вакиллари бир неча ўртоқлик учрашувлари ўтказдилар. Озарбайжон, Латвия ва БАА жамоаларига қарши ўйинлар, шубҳасиз, футболчиларимиз маҳорати ошиб бораётганлигидан далолат беради. Миллий чемпионатимизда тўп сураётган Анвар Солиев, Сервер Жепаров, Игнатий Нестеров, Леонид Кошелев каби «чарм тўп» усталаримизнинг ўйинлари мухлислар олқишига сазовор бўлмоқда. Бироқ, терма жамоада тўп сураётган легионерларимиз хусусида бундай илиқ гапларни айтишга ҳали эртага ўхшайди. Владимир Маминов, Олег Пашинин («Локомотив» Москва), Максим Шацких («Динамо» Киев) ларни ҳисобга олмаганда аксарият футболчиларимиз ўз жамоаларининг заҳира ўриндиғида ўтирибди. Бу ҳол терма жамоамизнинг саралаш баҳсларидаги қатнашувига салбий таъсир этиши мумкин.

Терма жамоа бош мураббийи Равшан Ҳайдаровнинг яна бир муаммоси, ўз жамоалари таркибидан муқим жой олган футболчиларни саралаш баҳсларига жалб этишдир. Шу ўринда мухлисларда « Футболчини терма жамоага чақиришда қанақа муаммо бўлиши мумкин?» деган ўринли савол туғилиши табиий.

Гап шундаки, бизда саралаш баҳслари ўтаётган пайтда Европа чемпионлар лигаси ўйинлари ҳам давом этаётган бўлади. Шу сабабли бу жамоаларнинг мураббийлари таркибдаги асосий ўйинчиларни қўйиб юборишни хоҳламайдилар. Футболчиларнинг ўзларичи, улар термада ўйнашни истайдиларми? Футболга оид газеталарга берган интервюларида улар термада жон-жон деб ўйнашларини айтишади. Бироқ мураббийнинг рухсатисиз ҳеч қаёққа кета олмасликларини билдиришади. Шу ўринда футболчиларга осон эмаслигини тан олган ҳолда, кўп нарса уларнинг ўзларига ҳам боғлиқлигини айтиш жоиз.

Маълумки, 2002 йилги Жаҳон чемпионати саралаш баҳсларида Ўзбекистон терма жамоаси финал босқичига чиқиши учун қулай имкониятга эга эди. Бироқ, ўша асосий таркиб футболчиларининг (гап Маминов ва Шацких ҳақида) вақтида терма жамоага қўйиб юборилмагани бизни қулай имкониятдан маҳрум этди. Ёдингизда бўлса, ўша пайтларда терма жамоа сардори Миржалол Қосимов Самаранинг «Крилья Советов» жамоасида асосий таркибда ўйнарди. Шу билан бирга у жамоанинг ишонган плеймейкерларидан эди. Шундай бўлса-да, Миржалол терма жамоа манфаатини устун қўйиб, икки ойлик саралаш баҳсларида тўлиқ иштирок этди.

Агар бу галги Осиё чемпионати саралаш баҳсларида Максим Шацких, Владимир Маминов, Олег Пашининлар терма жамоага жалб этилмаса, футболчиларимизга қийин бўлиши тайин. Сабаби гуруҳдаги асосий рақибимиз Таиланд футболчиларини сўнгги бор 1994 йил Осиё ўйинларида мағлуб этгандик. Кейинги ўтказилган тўртта ўртоқлик учрашувларида футболчиларимиз мағлубиятга учрашган. Боз устига саралаш баҳсларининг иккинчи босқичи Таиландда ўтишини назарга олсак, ҳавотиримиз нечоғлик ўринли эканлиги аён бўлади.

Терма жамоамиз саралаш баҳсларидан ўта оладими? Бу саволга ҳадемай жавоб оламиз.

Абдулҳай ЮНУСОВ, «Ишонч» мухбири

Биласизми?

ҲАЙВОНОТ БОҒИ ТАРИХИДАН

Жаҳонда биринчи ҳайвонот боғи эрамиздан олдинги 1150 йилда Хитойда пайдо бўлган экан. Хитой императорининг буйруғи билан ташкил этилган ушбу боғда кўплаб ҳайвонлар, паррандалар, балиқлар боқилган.

У бизнинг ҳозирги замон ҳайвонот боғларимизга бирмунча ўхшаш бўлса-да кескин фарқи бор.

Боғ император ва унинг яқинлари учун мўлжалланган бўлиб, кенг халқ оммаси уни томоша қилишдан маҳрум бўлган.

Ҳайвонот боғларини барпо этиш ва сақлаш жуда кўп маблағни талаб этади. Шунинг учун ҳам қадимда бу иш билан шоҳлар ва бадавлат кишилар шуғулланган. Уларнинг кўпчилигида ноёб қушлар, балиқлар, турли хил ҳайвонлар тўплами коллекцияси бўлган.

Жаҳонда биринчи оммабоп ҳайвонот боғи Парижда 1793 йили очилган. Уни очган киши машҳур Жарден де План эди. Бу ерда музей ва ботаника боғи ташкил этилган.

А.АЛИЕВ

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Кудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 22.30

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 8803 Буюртма Г— 0017 1 2 3 4 5